

Broedvogels van de Hapertse Heide

Broedvogelmonitoringsproject, seizoen 1999

Samenstelling: Vogelwerkgroep De Kempen:

Hans Hermans

Ben Jacobs

Tonny van der Vleuten

November, 1999

INHOUDSOPGAVE

- 1 Algemeen
- 2 Soortbespreking
- 3 Literatuurlijst

BIJLAGEN

- 1 Aantal territoria
- 2 Bezoekronden
- 3 Waarnemingen per bezoekeronde
- 4 Hoofdlooproute
- 5 Verspreidingskaarten

1 ALGEMEEN

In 1996 is op verzoek van Staatsbosbeheer gestart met een BMP-A inventarisatie (alle soorten) op de Hapertse Heide door leden van de Vogelwerkgroep de Kempen. In 1999 is deze voor de vierde maal uitgevoerd.

Het onderzoeksgebied bestaat uit 100 ha waarvan 70 ha heide en 30 ha bos of voormalige kapvlakte. Op het grootste deel vindt seizoensbegrazing met runderen plaats.

Bijlage 1 bestaat uit een tabel met het aantal territoria per soort voor 5 opeenvolgende jaren. Hierbij staan ook de resultaten uit 1995 van de inventarisatie van Rob Vogel.

In totaal zijn 9 ochtendbezoeken en 1 avondbezoeken verricht (bijlage 2), meestal om de 14 dagen. Het weer was tijdens de bezoeken over het algemeen goed, behalve dat 1 avondbezoek wegens regen moest worden afgelast.

In het onderzoeksgebied is SBB op verschillende plaatsen begonnen met de dunning van bospercelen grenzend aan de heide. Dit om een meer geleidelijke overgang van gesloten bos naar open hei te krijgen.

Buiten de broedvogels zijn onder meer nog waarnemingen gedaan van: Appelvink, Goudvink(waarschijnlijk wel in de buurt een terr.), Beflijster(2 ex.), Kleine Karekiet, Fluiter, Nachtegaal, Houtsnip, Blauwe Kiekendief en Oeverloper.

Aan deze inventarisatie werkten mee:

Marco Bakermans (MB) bospoort 2 5521 CK Eersel (0497 512278)

Hans Hermans (HH) provinciale weg 138 5503 HK Veldhoven
(040 2547152)

Ben Jacobs (BJ) de bleker 41 5506 BB Veldhoven (040 2534735)

Han Monteiro (HM) vogelwikke 32 5531 KB Bladel (0497 385899)

Tonny van der Vleuten (TvdV) nieuwstraat 30a 5527 AV Hapert
(0497 384107)

Jan van der Zee (JvdZ) fleminglaan 18 5644 DH Eindhoven
(040 2130210)

2 SOORTBESPREKING

Van enkele soorten worden de resultaten hier besproken.

Havik (0 terr.)

Wel waarnemingen, zelfs van baltsende vogels, maar niet genoeg om te voldoen aan de criteria voor een territorium.

Dodaars (1 terr.)

In navolging van 1995, een geslaagd broedgeval op het Laarven, ondanks de recreatiedruk (o.a. in het water zwemmende honden).

Soepeend (4 terr.)

Deze nieuwe soort is een vaste klant geworden op het Laarven.

Meerkoet (1 terr.)

In het kielzog van de Soepeenden is dit paar op het Laarven neergestreken. Er is geen nest of jongen geconstateerd.

Graspieper (6 terr.)

De open heide aan de westzijde met weinig pijpestrootje heeft dit jaar duidelijk de voorkeur voor deze soort.

Winterkoning (9 terr.)

Na de tweede zachte winter op rij blijkt deze soort het goed te doen.

Blauwborst (1 terr.)

Ondanks dat op verschillende plekken zingende mannen werden waargenomen kon maar tot 1 territorium geconcludeerd worden.

Roodborsttapuit (7 terr.)

In mei en juni viel het aantal waarnemingen sterk terug en werden weinig jonge vogels gezien.

Grote Lijster (3 terr.)

Met stip van 1 naar 3. Mogelijk dat het voedselaanbod groter was door een meer vochtige bodem.

Staartmees (5 terr.)

Vooraf vroeg in het broedseizoen werden veel waarnemingen gedaan.

Matkop (5 terr.)

De lokaties van de territoria laten duidelijke verschuivingen zien.

Kneu (4 terr.)

Deze soort lijkt zijn beste jaren te hebben gehad en is terug gezakt naar het niveau van 1995.

LITERATUURLIJST

- van Dijk A.J. 1996. Broedvogels inventariseren in proefvlakken (handleiding Broedvogel Monitoring Projekt). SOVON, Beek-Ubbergen.
- Vogel, R.L., Broedvogels van de boswachterijen Eersel/De Kempen en de Cartierheide in 1995. SOVON-rapport 1995/08. SOVON, Beek-Ubbergen.
- VWG De Kempen 1996. Broedvogels van de Hapertse Heide, Broedvogelmonitoringsproject, seizoen 1996. Staatsbosbeheer, Tilburg.
- VWG De Kempen 1997. Broedvogels van de Hapertse Heide, Broedvogelmonitoringsproject, seizoen 1997. Staatsbosbeheer, Roermond.
- VWG De Kempen 1998. Broedvogels van de Hapertse Heide, Broedvogelmonitoringsproject, seizoen 1998. Staatsbosbeheer, Roermond.

Bijlage 1

Aantal territoria

soort	territoria 1995 *	territoria 1996	territoria 1997	territoria 1998	territoria 1999	verspreidingskaart 1999
Dodaars	1	0	0	0	1	1
Wilde Eend	9	9	1	4	4	2
Soepeend	2	1	0	0	4	3
Havik	1	1	1	1	0	-
Fazant	1	1	1	0	0	-
Waterhoen	2	0	0	0	0	-
Meerkoet	0	0	0	0	1	4
Wulp	3	3	2	2	2	5
Holeduif	1	1	0	2	0	-
Houtduif		14	15	18	13	6
Zomertortel	0	0	1	0	0	-
Koekoek	1	2	1	1	1	7
Bosuil	1	1	1	1	2	8
Ransuil	0	1	0	0	0	-
Nachtzwaluw	4	3	3	2	2	9
Groene Specht	2	5	2	0	1	10
Zwarte Specht	1	2	1	1	1	11
Gr. Bonte Specht	7	7	7	5	7	12
Boomleeuwerik	9	8	6	5	4	13
Veldleeuwerik	10	6	6	5	8	14
Boompieper	29	22	18	28	27	15
Graspieper	4	7	6	4	6	16
Winterkoning		6	4	6	9	17
Roodborst		11	11	15	17	18
Blauwborst	3	0	0	1	1	19
Gekr. Roodstaart	12	9	9	9	10	20
Roodborsttapuit	5	6	10	9	7	21
Merel		8	8	7	8	22
Zanglijster	3	1	3	2	2	23
Grote Lijster	1	1	1	1	3	24
Sprinkhaanrietzanger	1	0	0	0	1	25
Grasmus	0	1	0	1	1	26
Tuinfluit	3	2	1	4	3	27
Zwartkop	8	3	6	5	5	28
Fluiter	2	0	0	0	0	-
Tijftjaf	14	9	7	13	8	29
Fitis		28	19	21	28	30
Goudhaantje	7	9	7	15	16	31
Vuurgoudhaantje	1	2	1	3	2	32
Grauwe Vliegenvanger	1	0	0	0	0	-
Bonte Vliegenvanger	1	0	0	0	0	-
Staartmees	2	6	6	3	4	33
Matkop	3	4	6	5	5	34
Kuifmees	10	13	12	11	10	35
Zwarte Mees	10	8	7	7	4	36
Pimpelmees	5	12	6	11	6	37
Koolmees		16	17	12	12	38
Boomkruiper	3	6	5	5	5	39
Wielewaal	0	2	0	1	0	-
Vlaamse Gaai	3	5	2	3	3	40
Zwarte Kraai	3	5	5	4	5	41
Vink		29	21	21	25	42
Kneu	4	5	7	7	4	43
Kruisbek	3	0	0	3	0	-
Goudvink	1	0	0	0	0	-
Geelgors	3	4	2	1	1	44
Rietgors	1	1	0	0	0	-

* Rapport Rob L. Vogel "Broedvogels van de boswachterijen Eersel/De Kempen en de Cartierheide in 1995".

Niets vermeldt: Soort niet onderzocht.

Bijlage 2

BEZOEKRONDEN

1. Zondag 7 maart, 6.30-9.00 BJ, HM en HH 2°C, koude westenwind, lichte regen met sneeuw.
2. Zaterdag 20 maart, 6.00-8.55 HM en HH 3°C, zwakke westenwind, droog, bewolkt met enkele opklaringen.
3. Zaterdag 3 april, 6.30-9.10 BJ, HM, JvdZ en HH 7-11°C, zacht, heilig, later zonnig.
4. Zondag 11 april 6.00-9.15 BJ, HM, JvdZ en HH 8 °C wind NW 4 half bewolkt later zonnig.
5. Zaterdag 24 april 6.45-9.45 HM en HH 8°C frisse ZW wind zonnig tot half bewolkt.
6. Zaterdag 8 mei 5.20-8.10 HH 9 °C wind ZO bewolkt.
7. Zaterdag 15 mei 5.00-7.40 BJ, JvdZ en HH 8°C zwakke noordenwind, mist later bewolkt.
8. Woensdag 2 juni 4.50-7.15 BJ en HH 15°C zonnig, weinig wind.
9. Zondag 13 juni 4.45-7.35 HM, TvdV en HH 11-13 °C bewolkt, weinig wind.
10. Vrijdag 4 juli 21.15-23.00 BJ, HM en HH 20 °C, windstil.

[illegible]

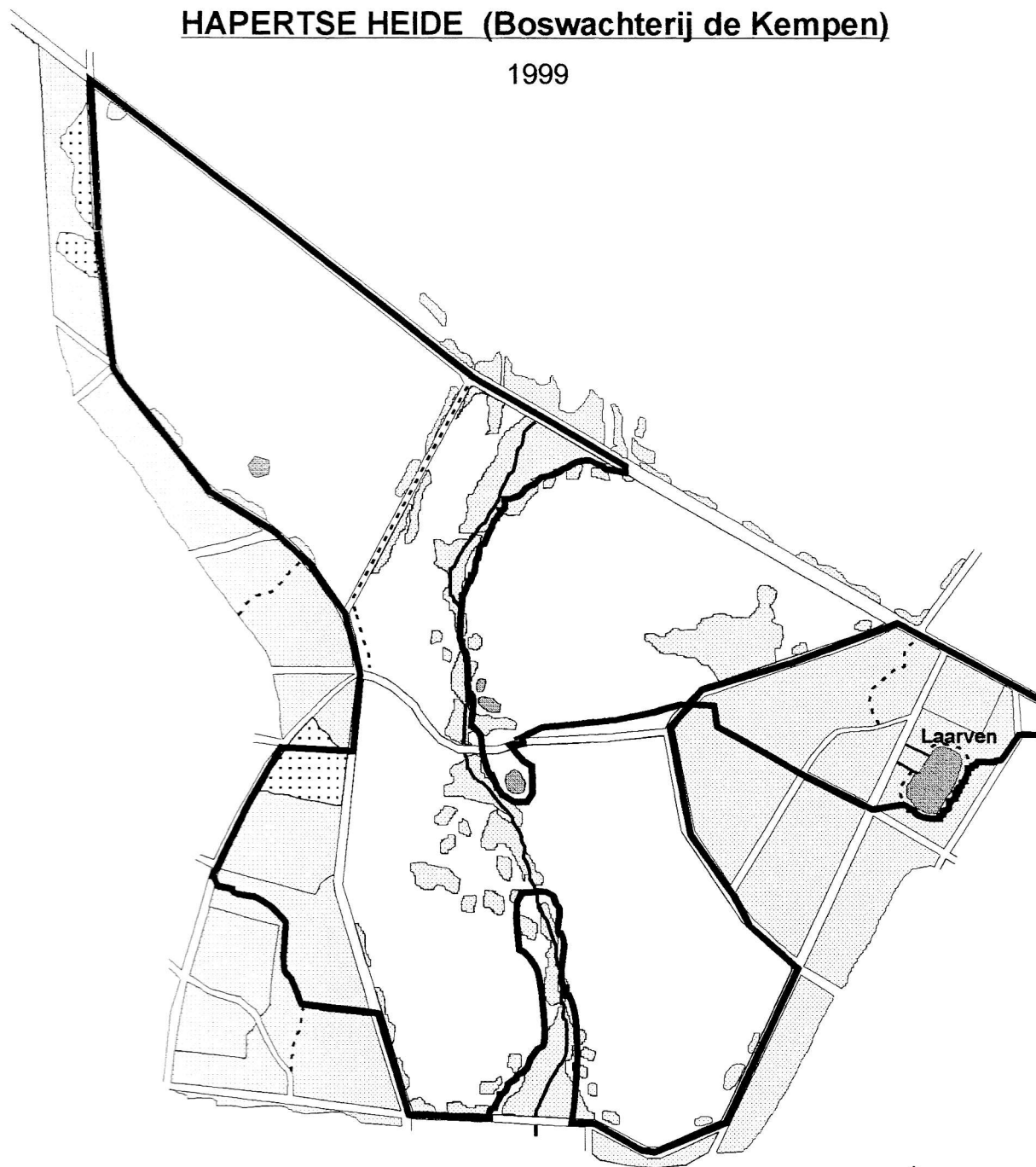
SOORTENLIJST

[illegible]

[illegible][illegible]

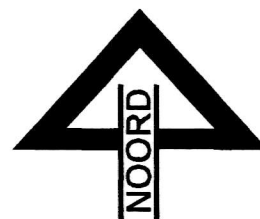
HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

- hoofdroute
- bos
- kapvlakte

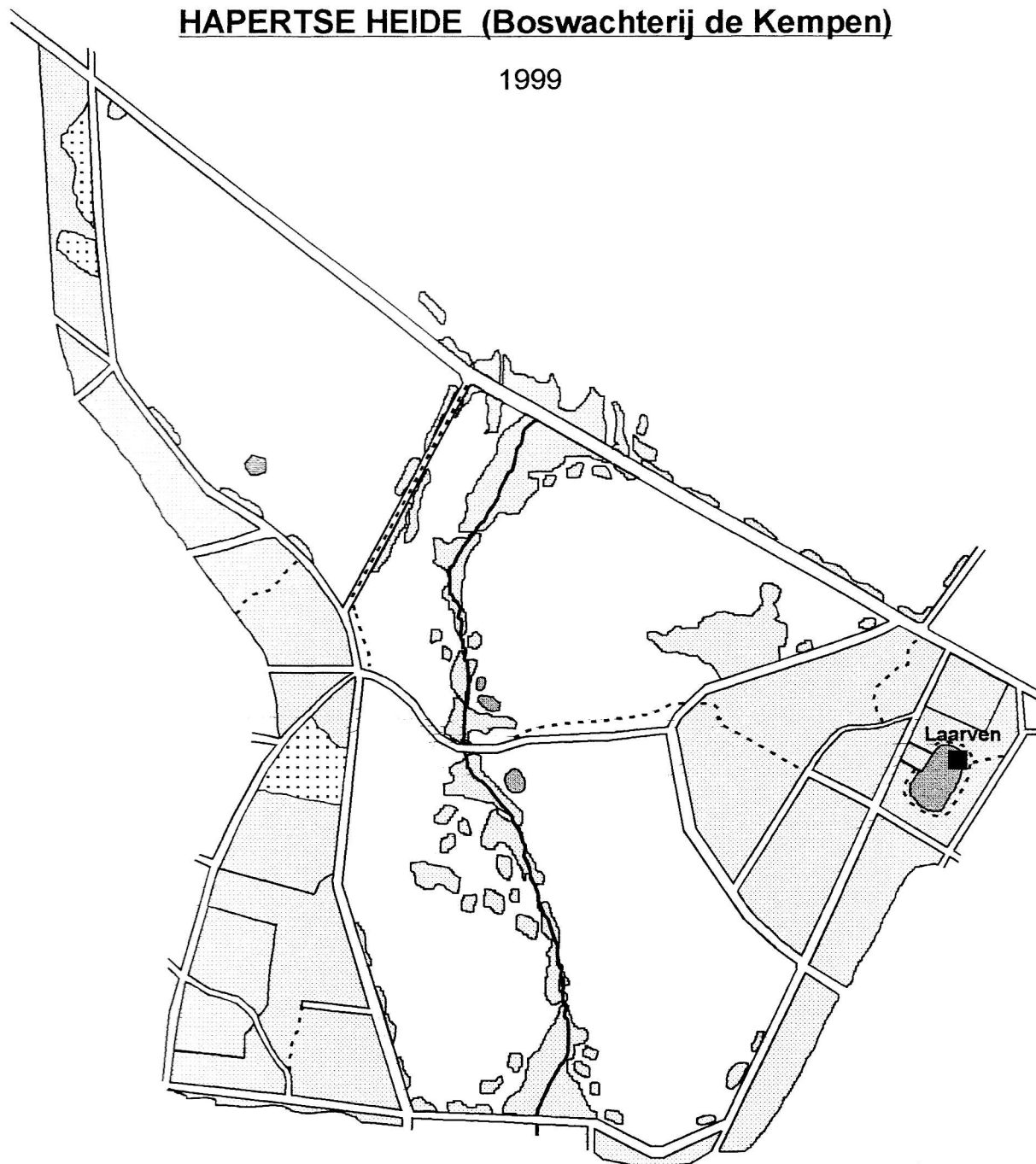
- waarneming
- territorium

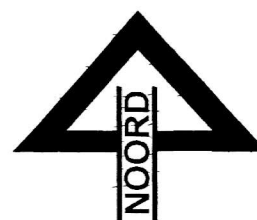
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

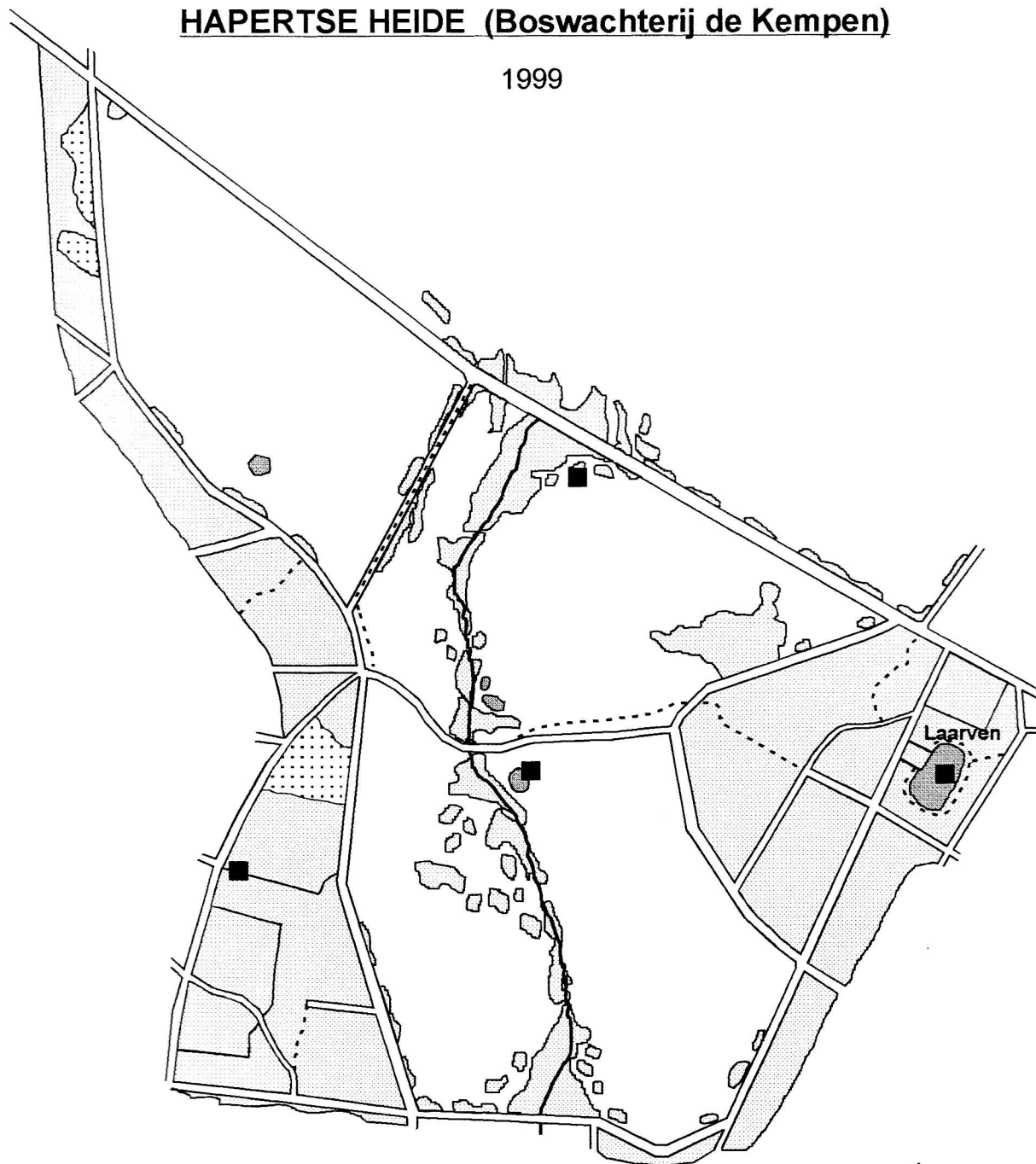
verspreidingskaart 1
Dodaars 1 territorium

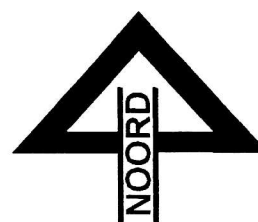
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

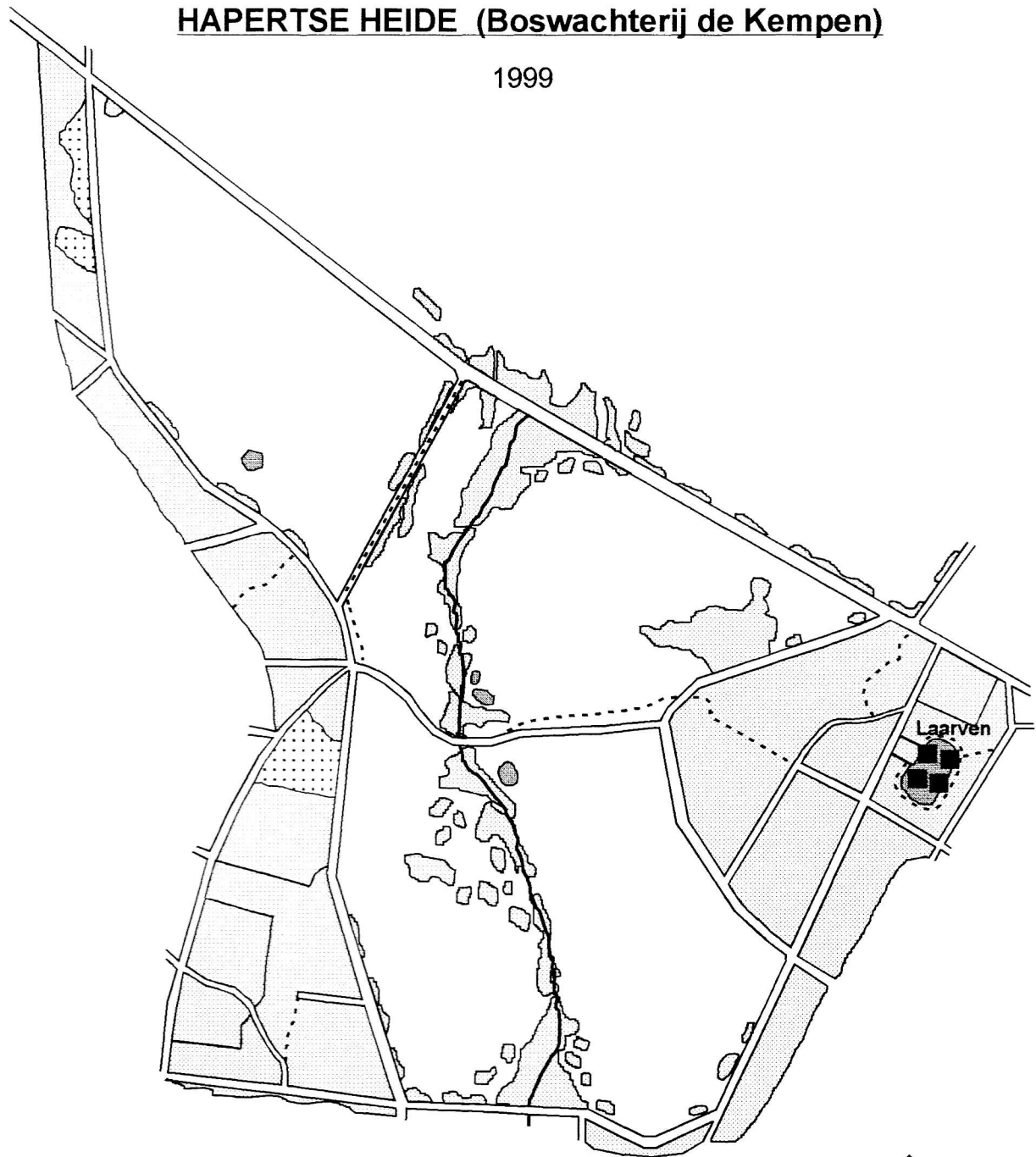
verspreidingskaart 2
Wilde Eend 4 territoria

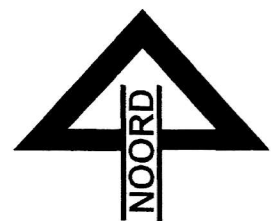
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

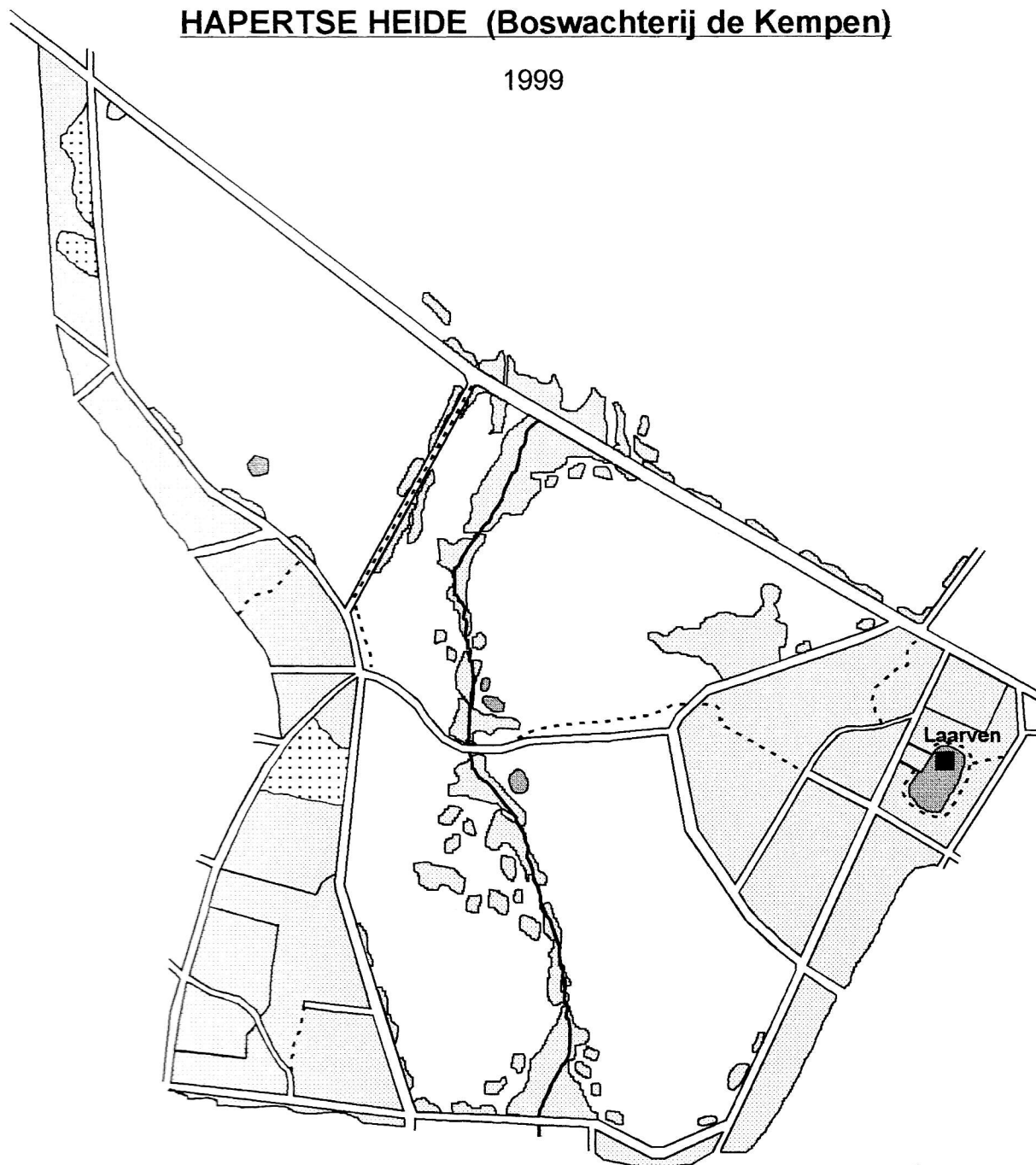
verspreidingskaart 3
Soepeend 4 territoria

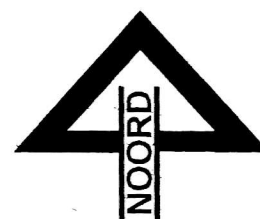
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

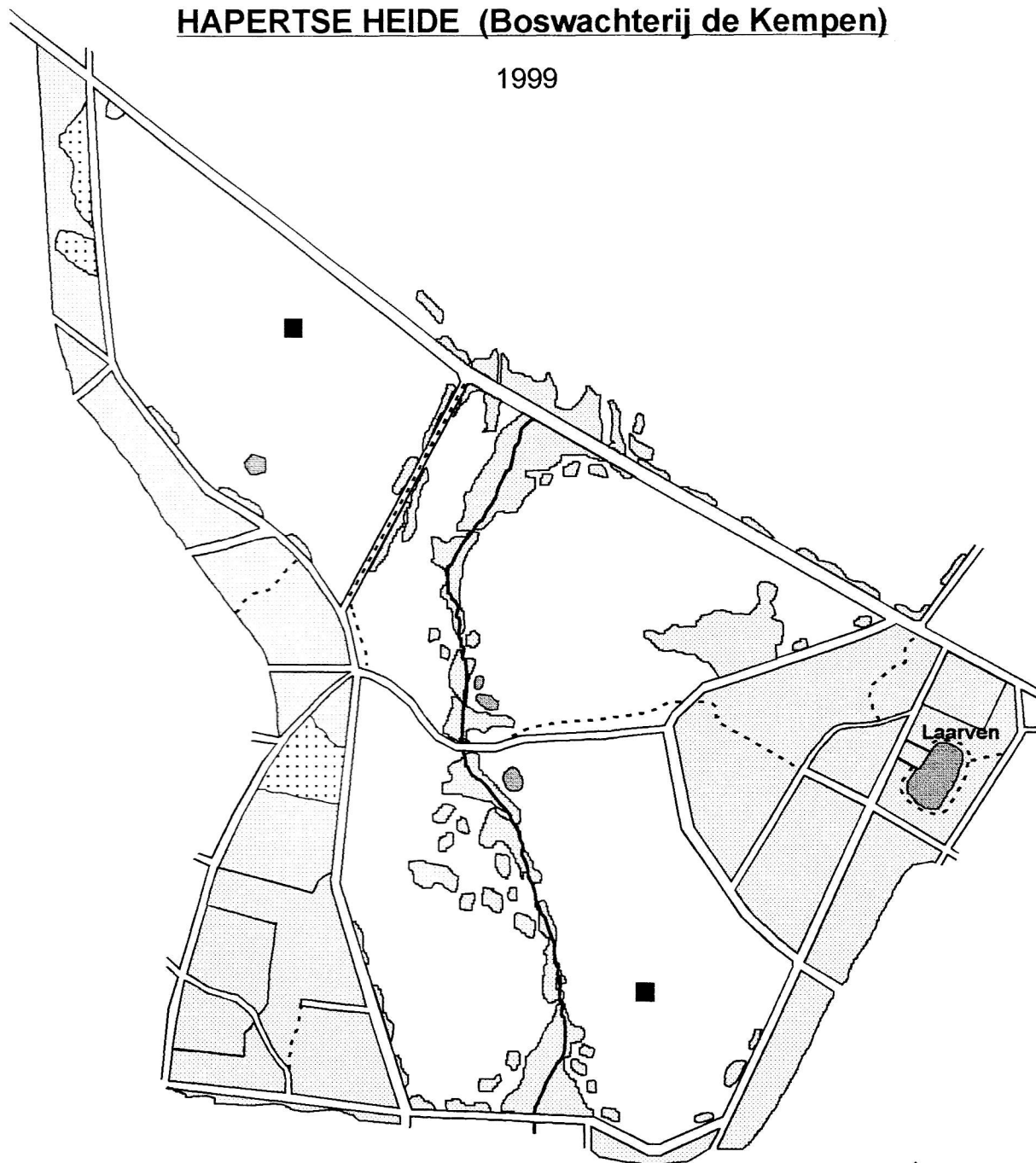
verspreidingskaart 4
Meerkoet 1 territorium

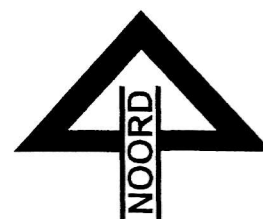
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

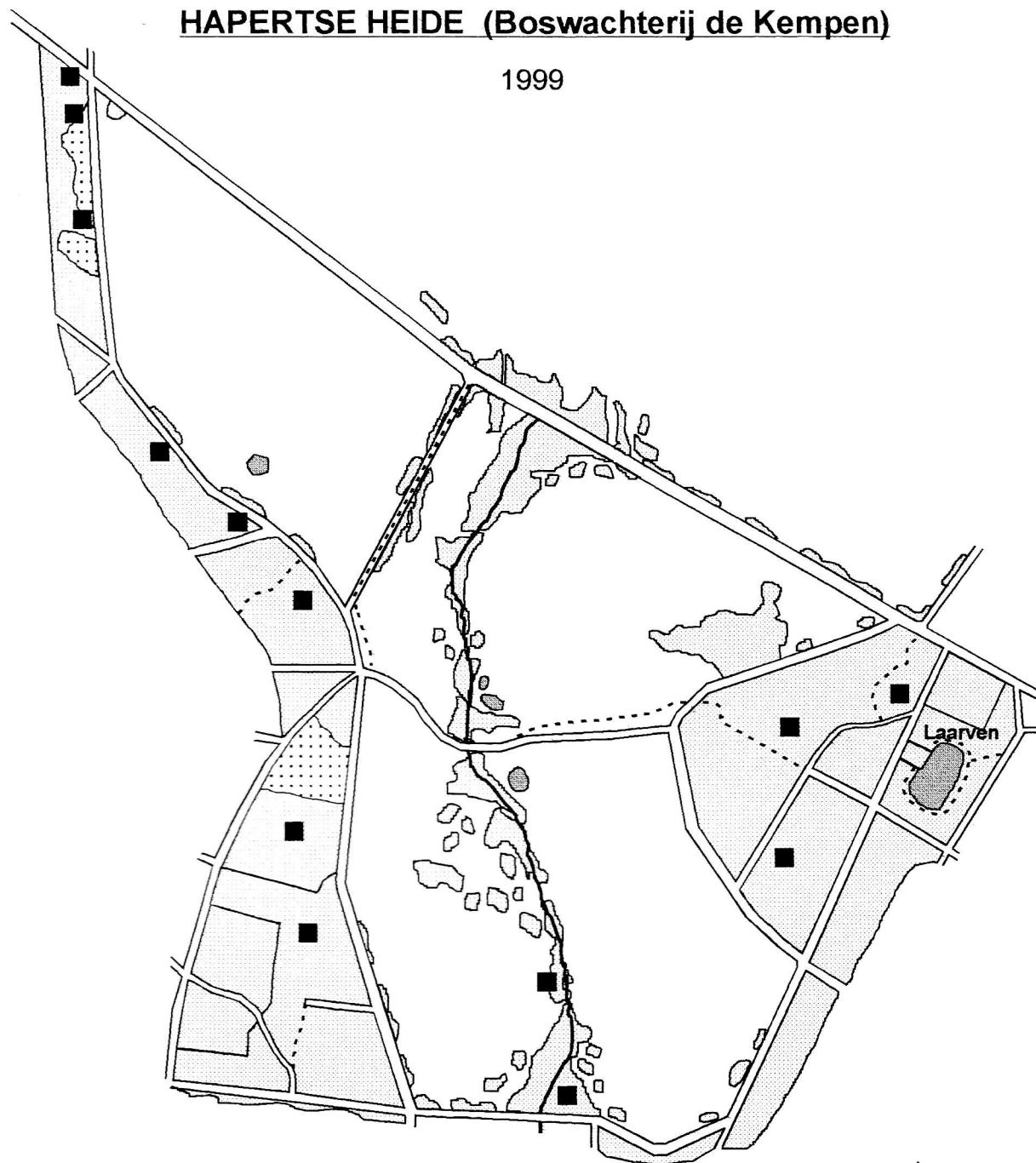
verspreidingskaart 5
Wulp 2 territoria

schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

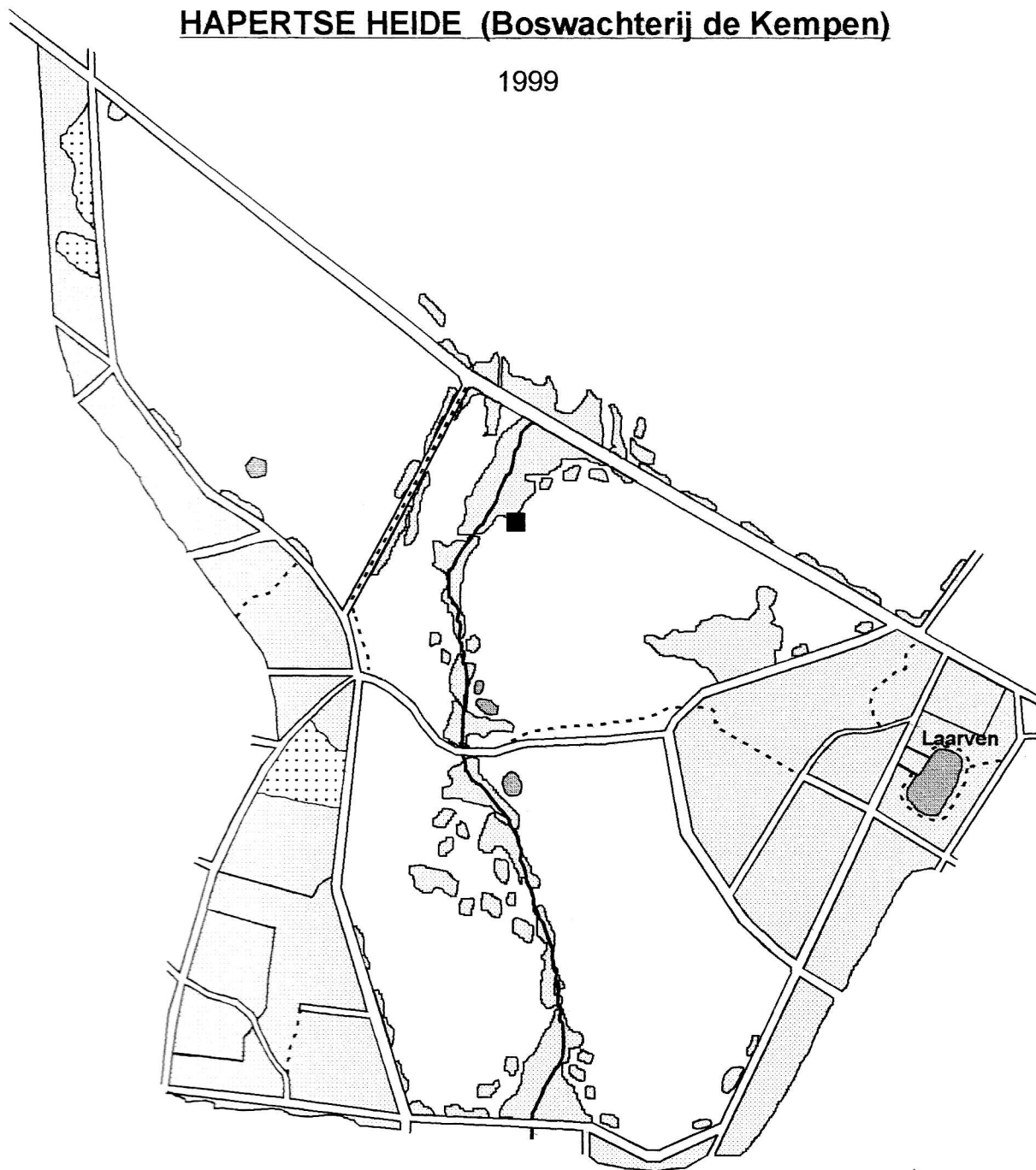
verspreidingskaart 6
Houtduif 13 territoria

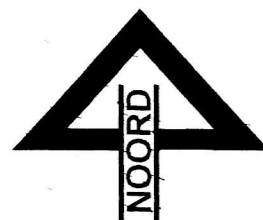
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

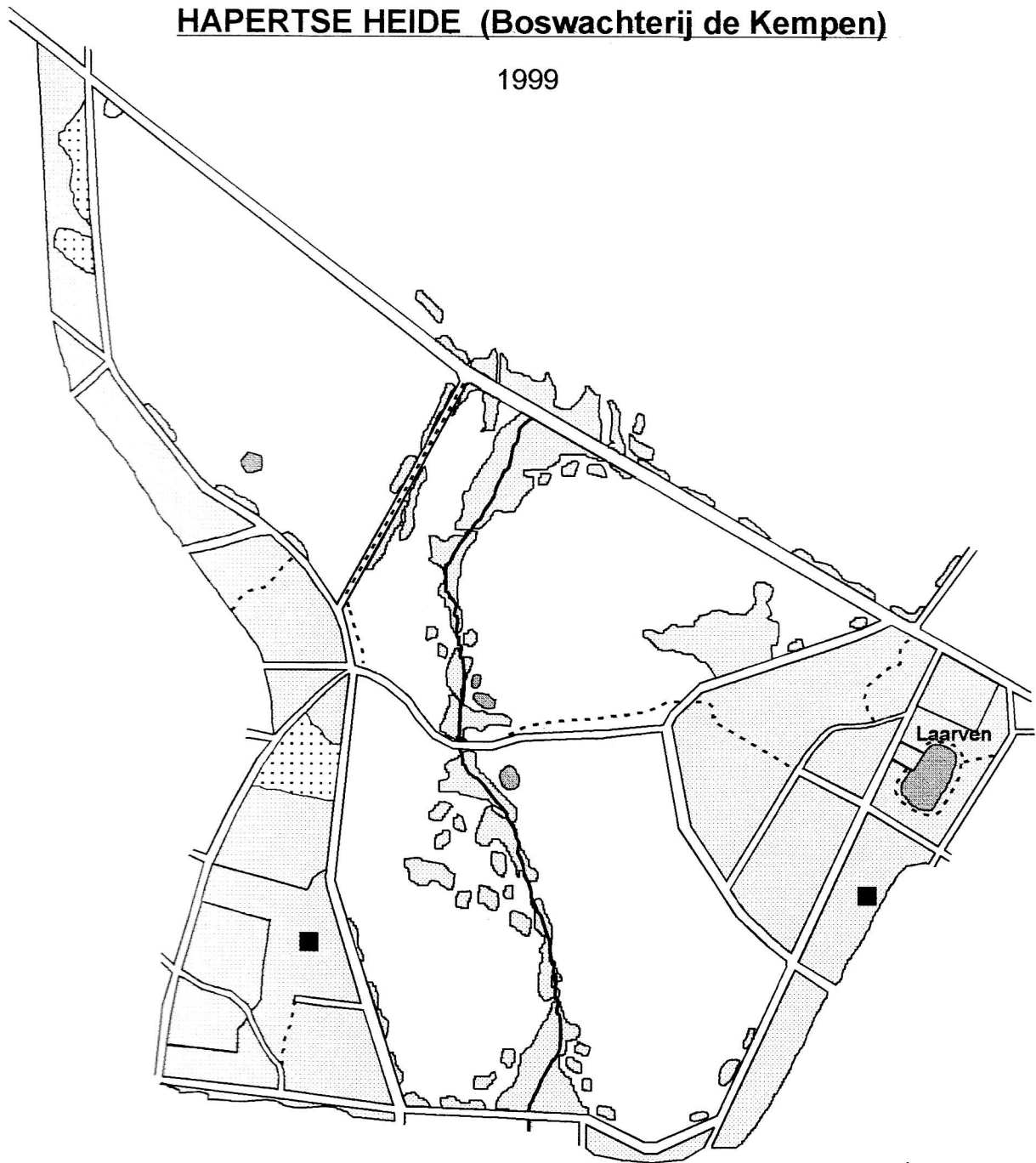
verspreidingskaart 7
Koekoek 1 territorium

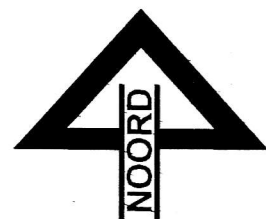
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

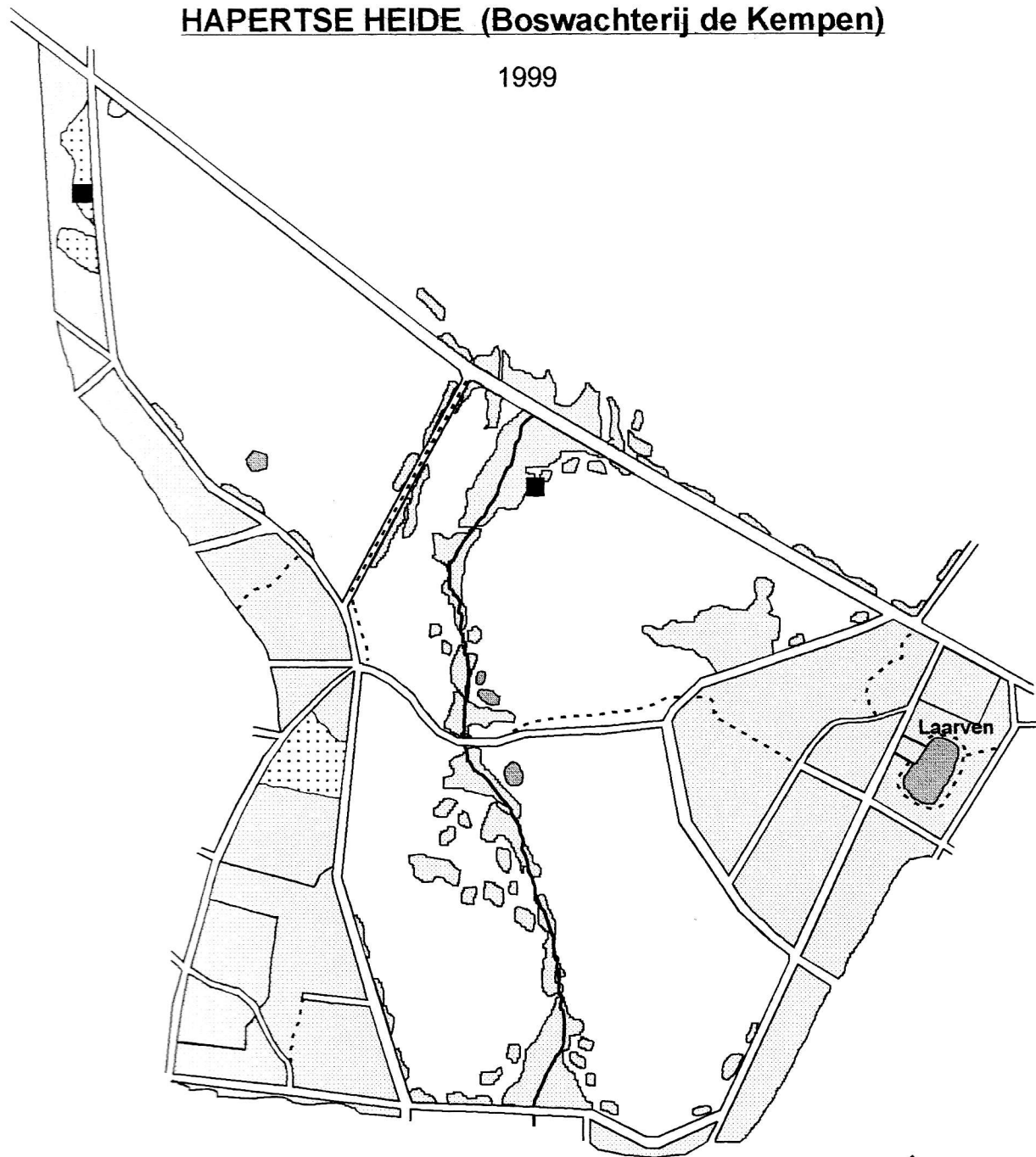
verspreidingskaart 8
Bosuil 2 territoria

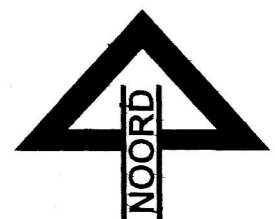
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

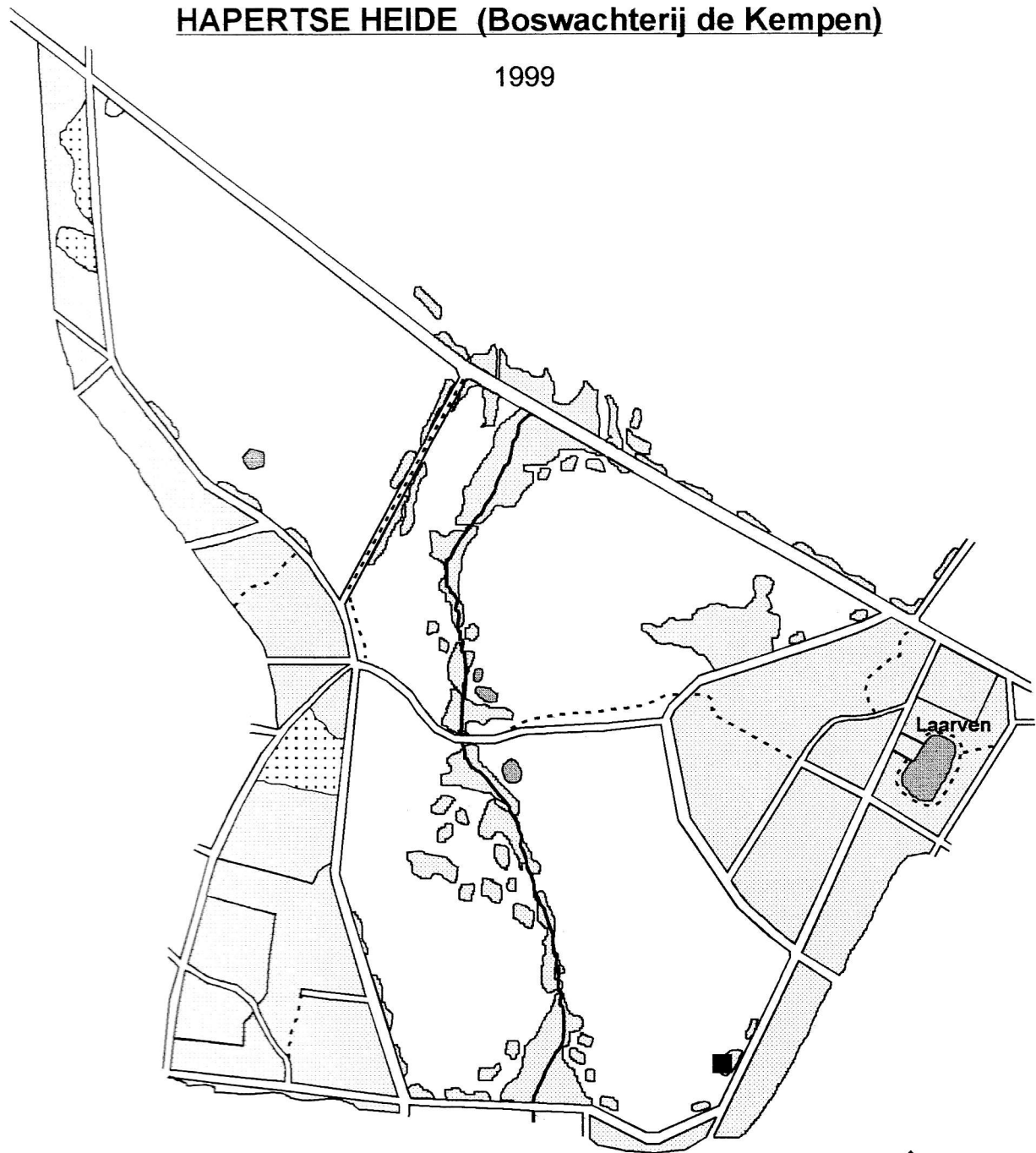
verspreidingskaart 9
Nachtswaluw 2 territoria

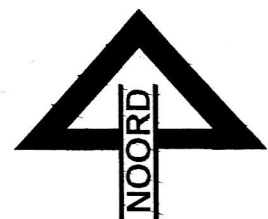
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

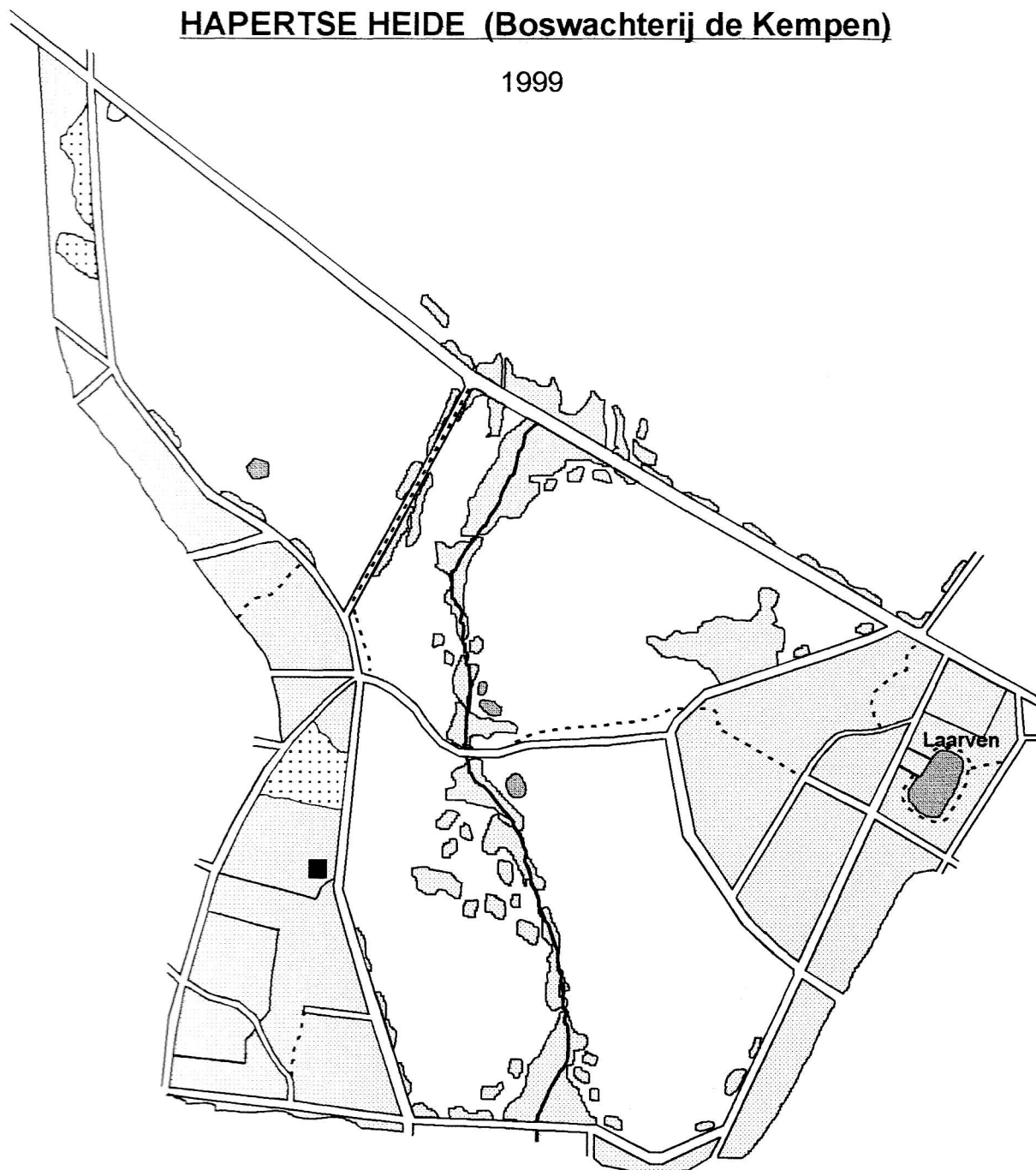
verspreidingskaart 10
Groene Specht 1 territorium

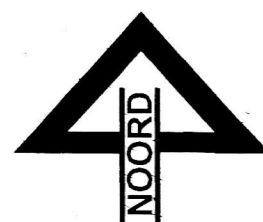
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

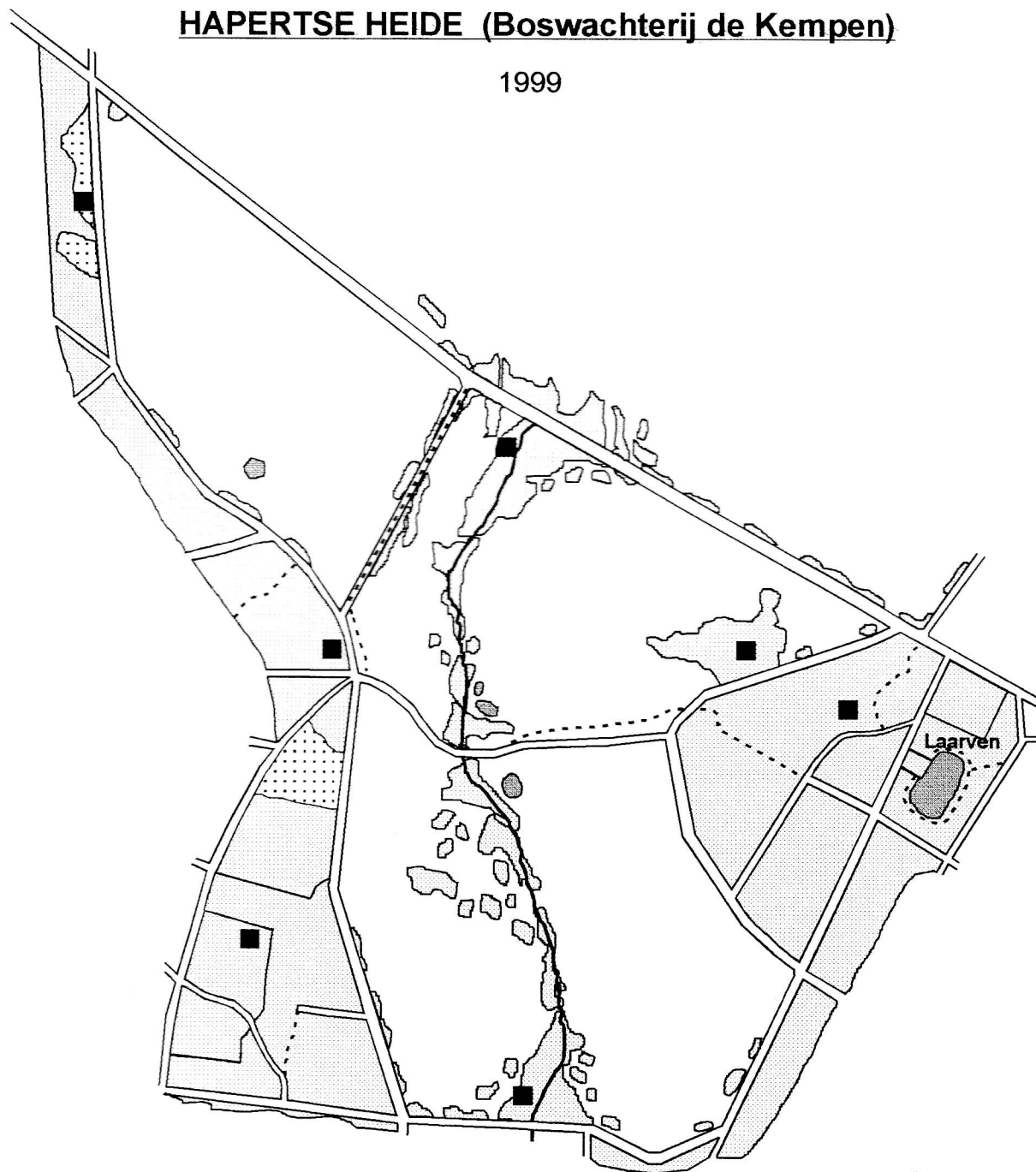
verspreidingskaart 11
Zwarte Specht 1 territorium

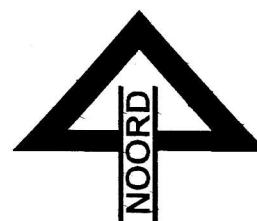
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

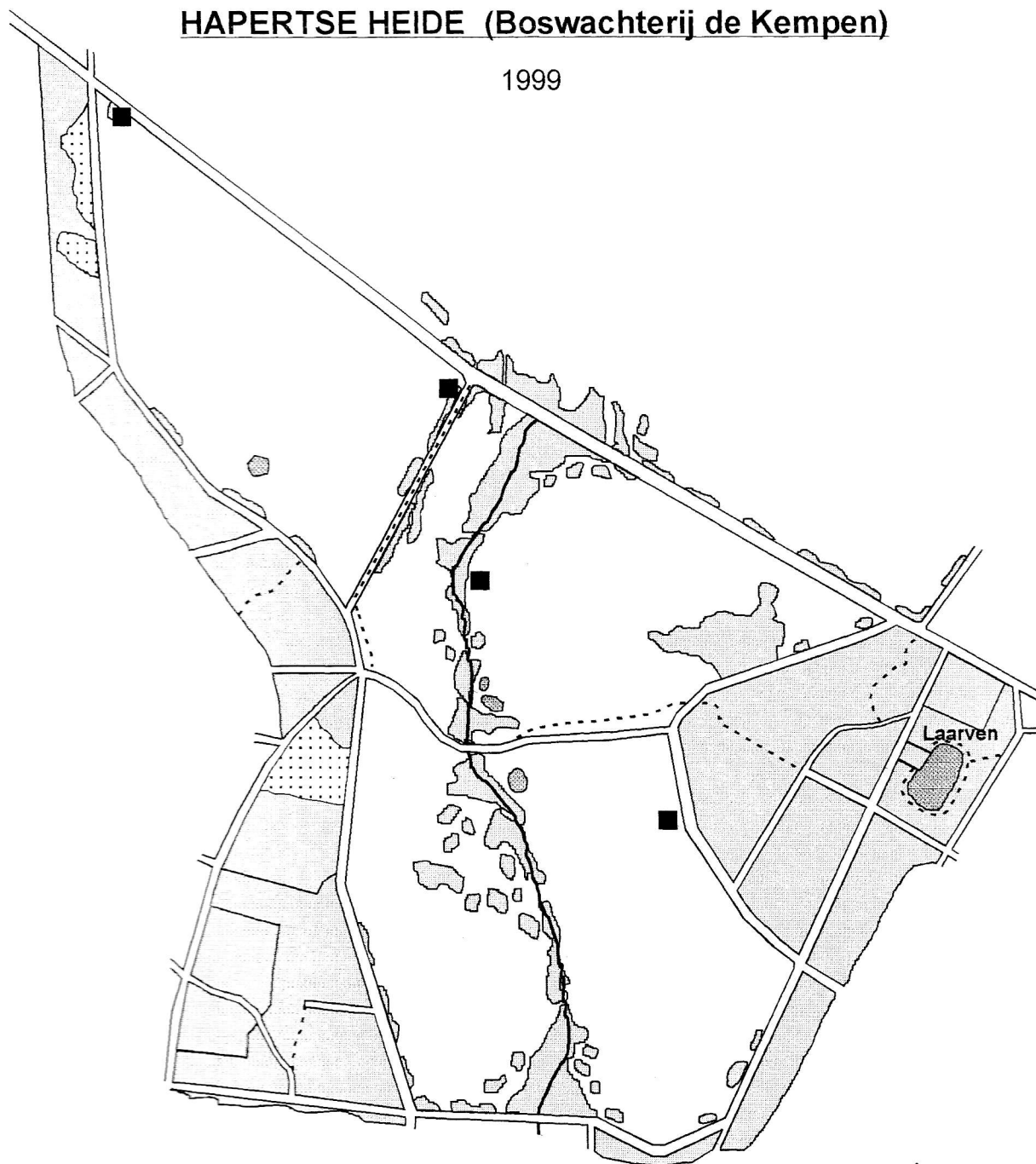
verspreidingskaart 12
Gr. Bonte Specht 7 territoria

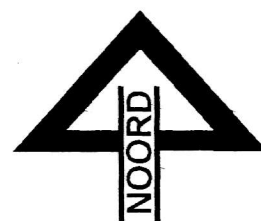
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

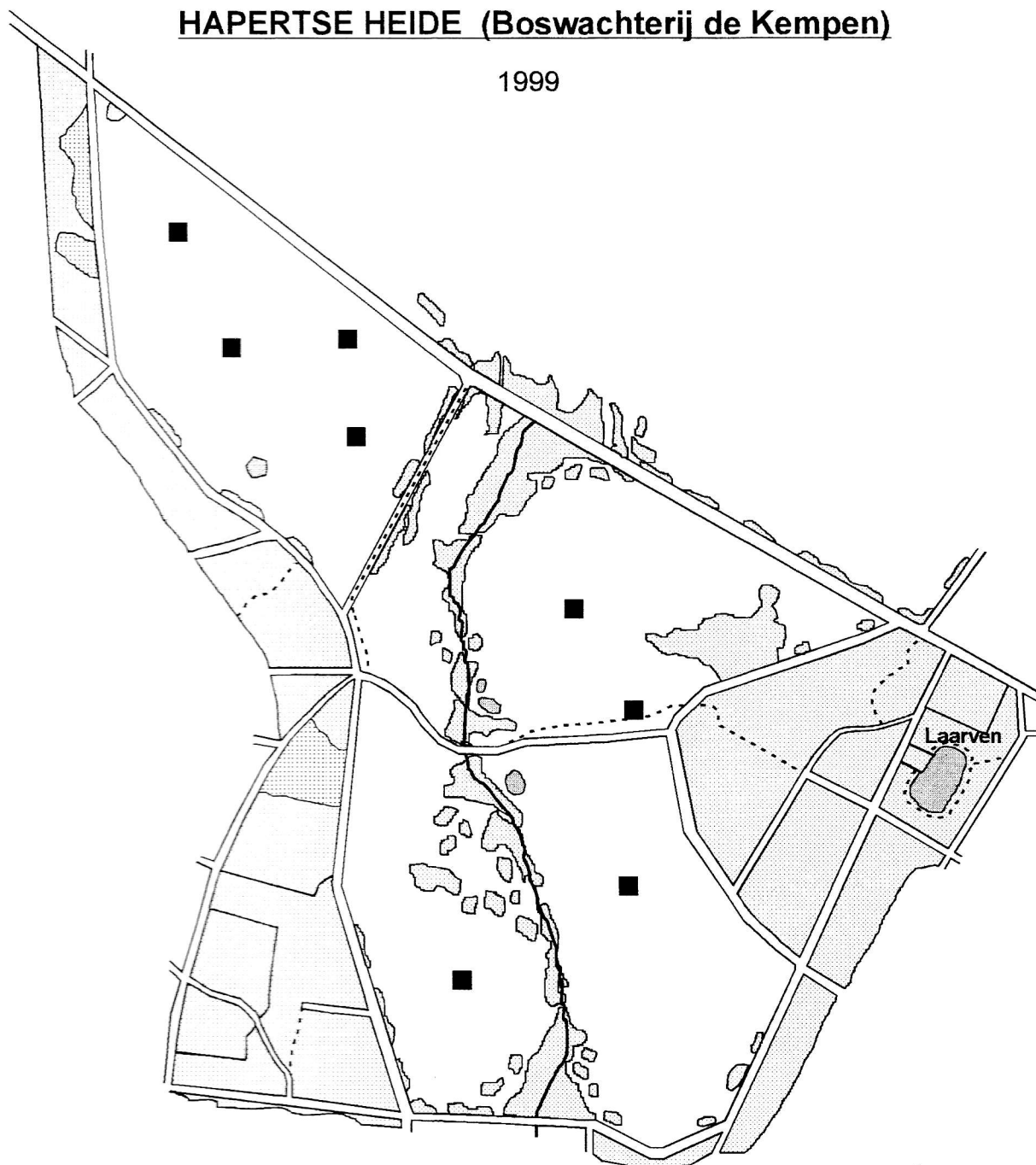
verspreidingskaart 13
Boomleeuwerik 4 territoria

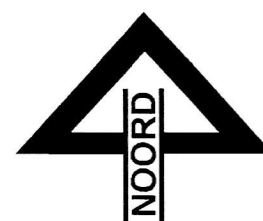
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

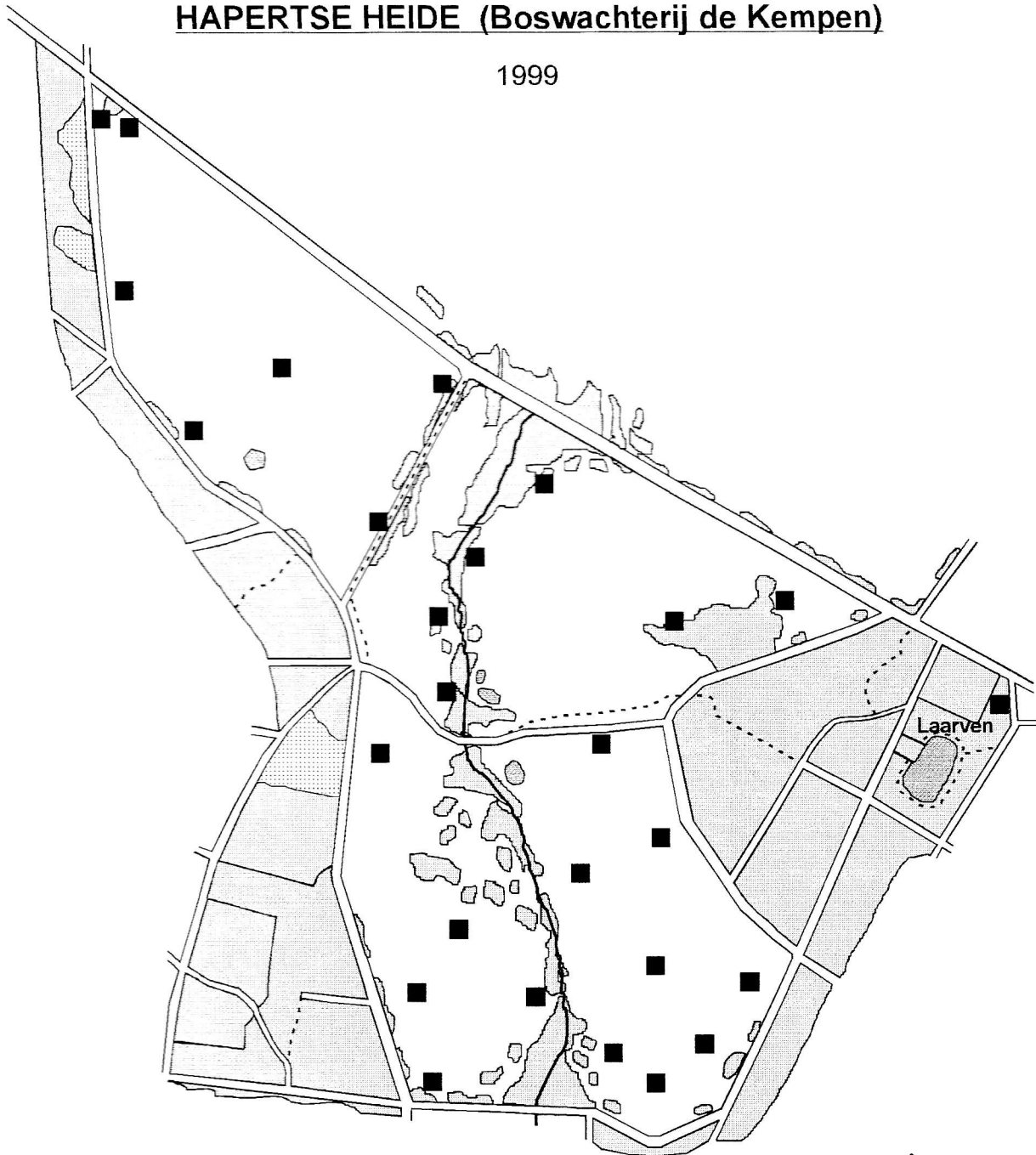
verspreidingskaart 14
Veldleeuwerik 8 territoria

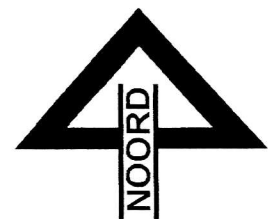
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

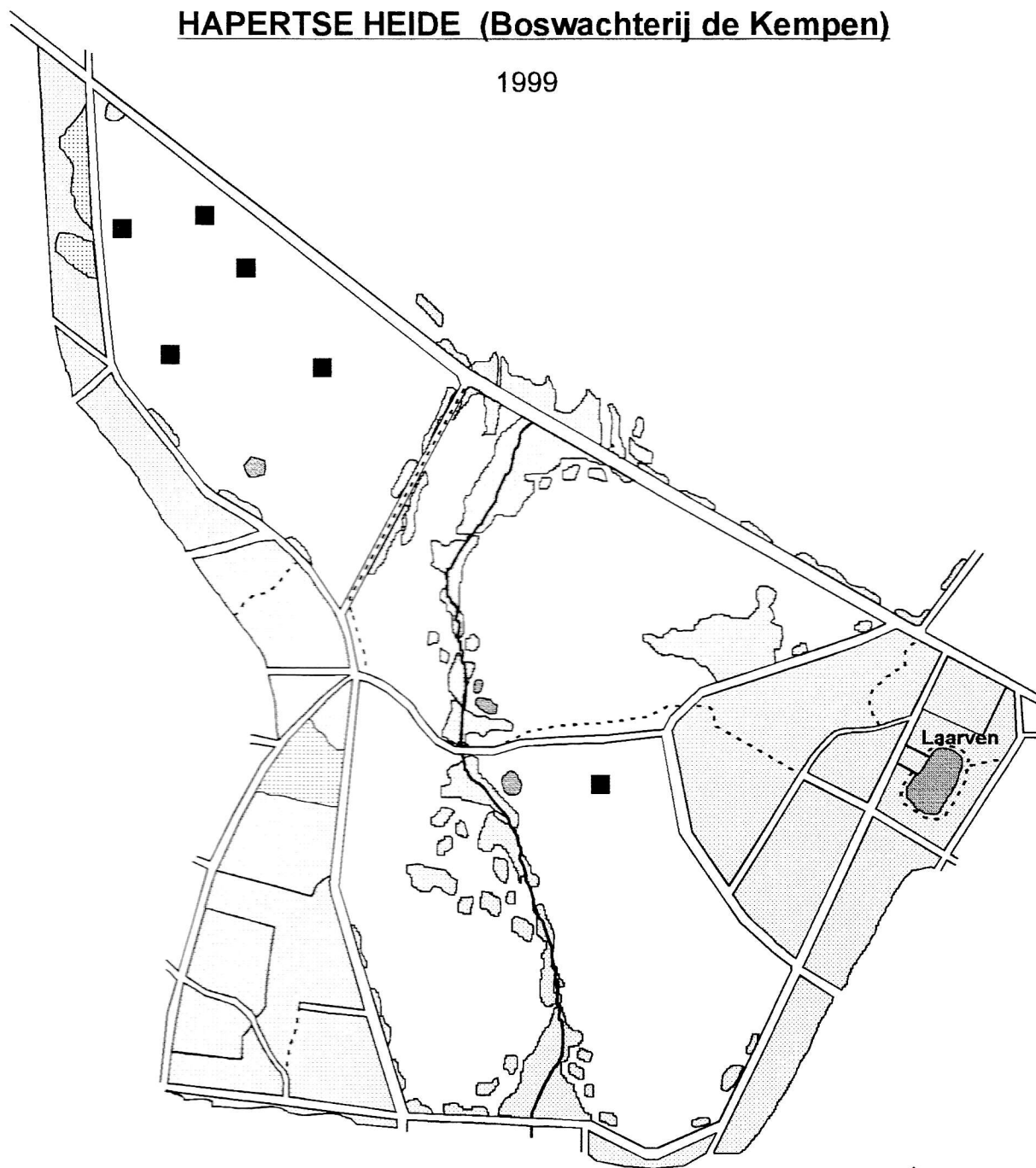
verspreidingskaart 15
Boompieper 27 territoria

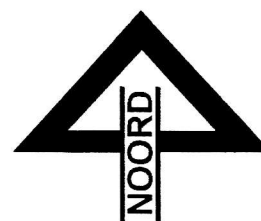
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

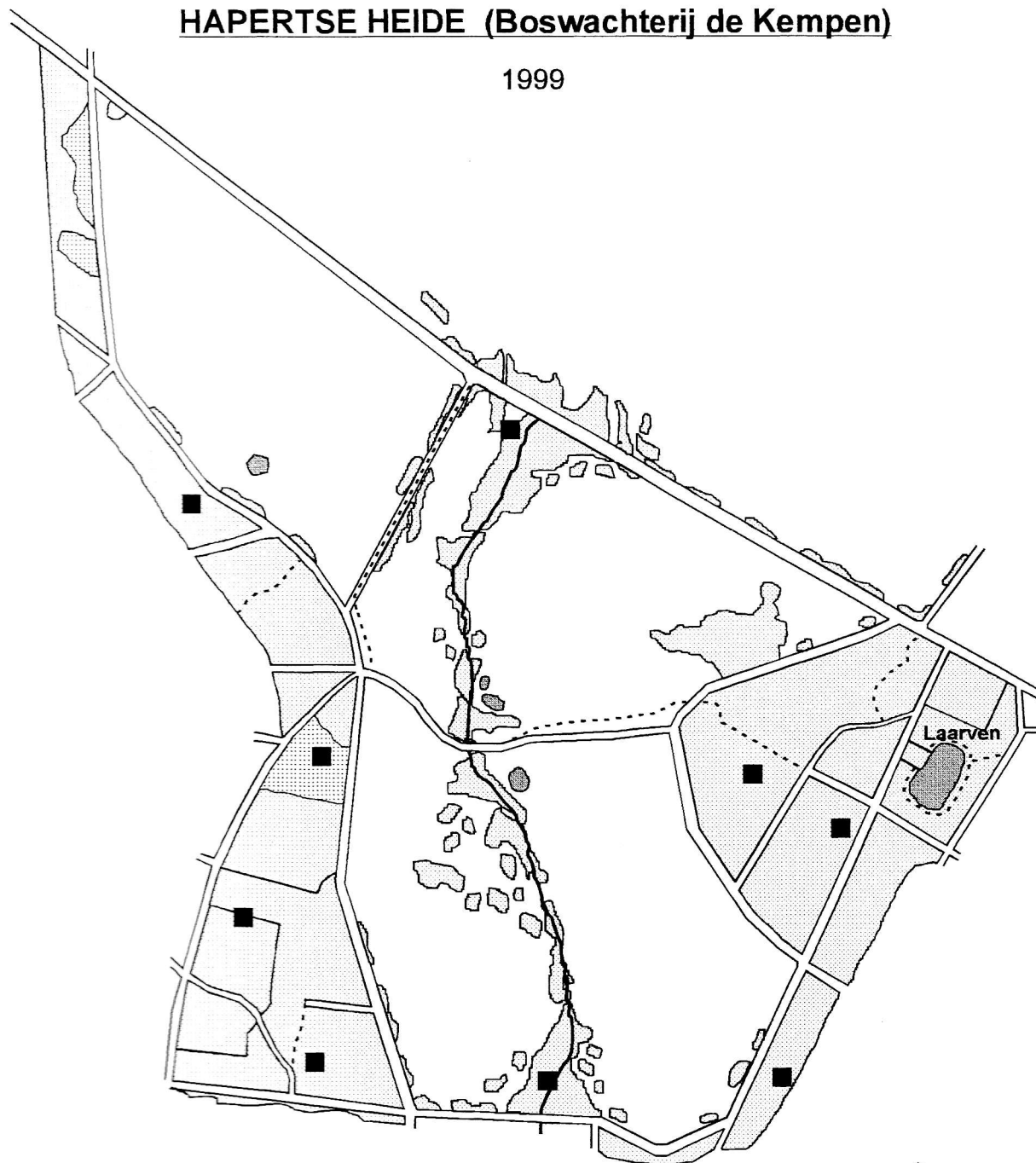
verspreidingskaart 16
Graspieper 6 territoria

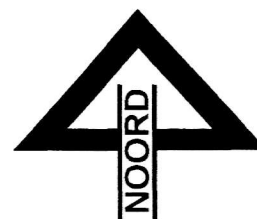
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

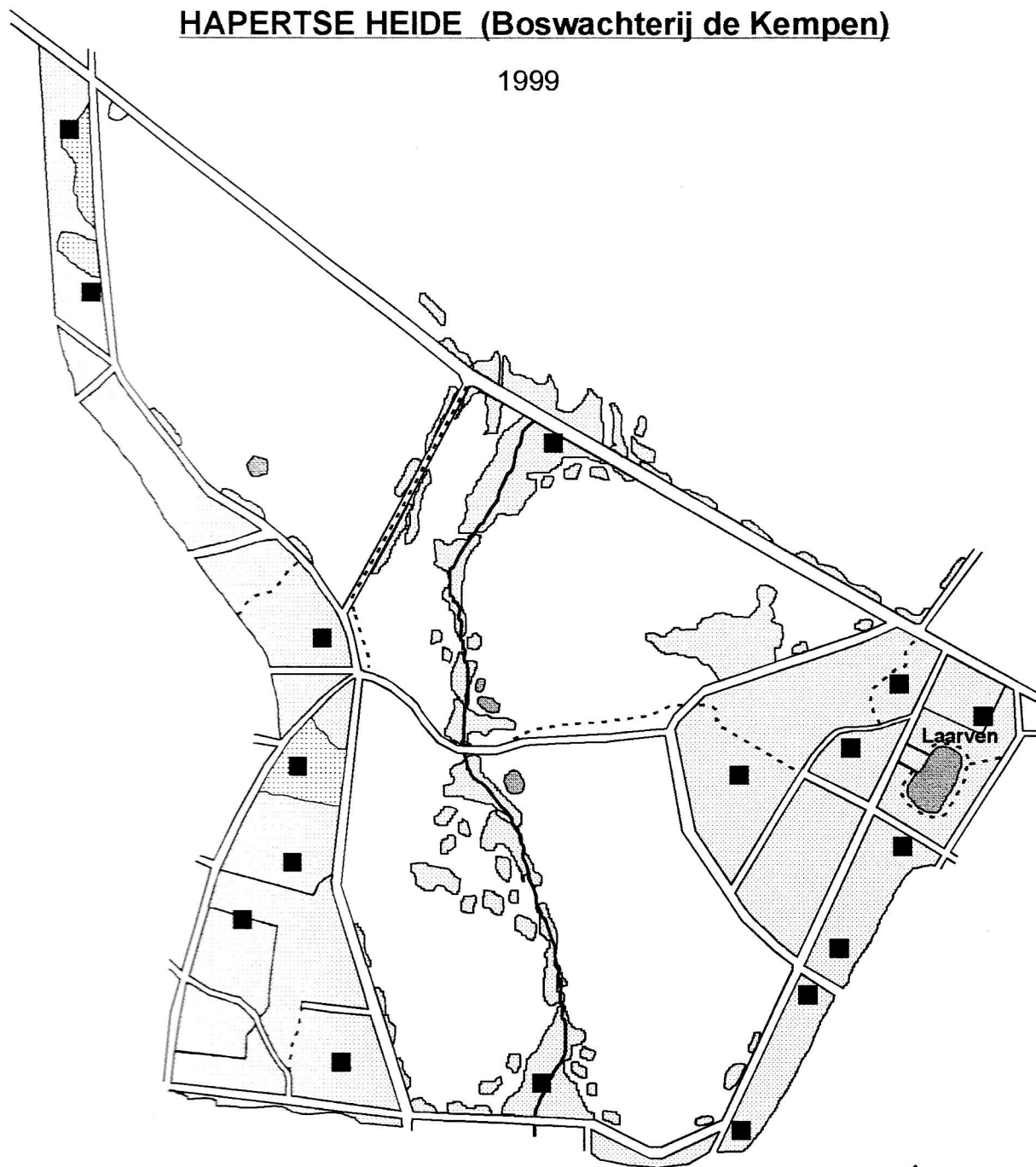
verspreidingskaart 17
Winterkoning 9 territoria

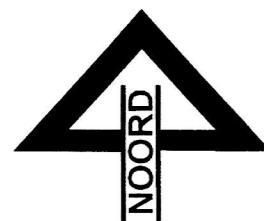
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

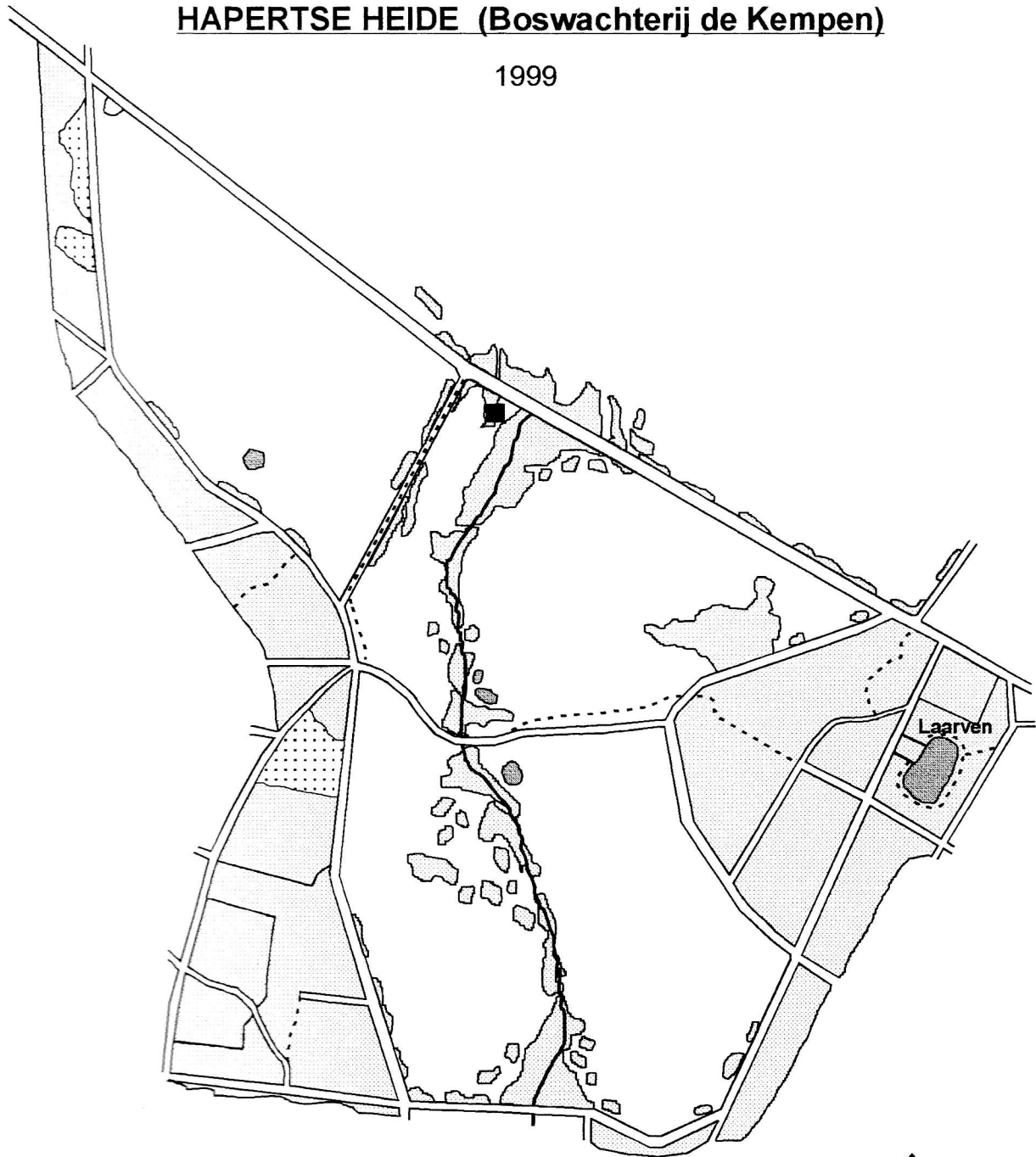
verspreidingskaart 18
Roodborst 17 territoria

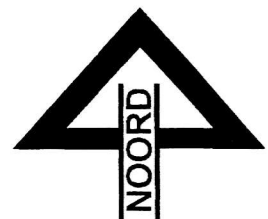
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

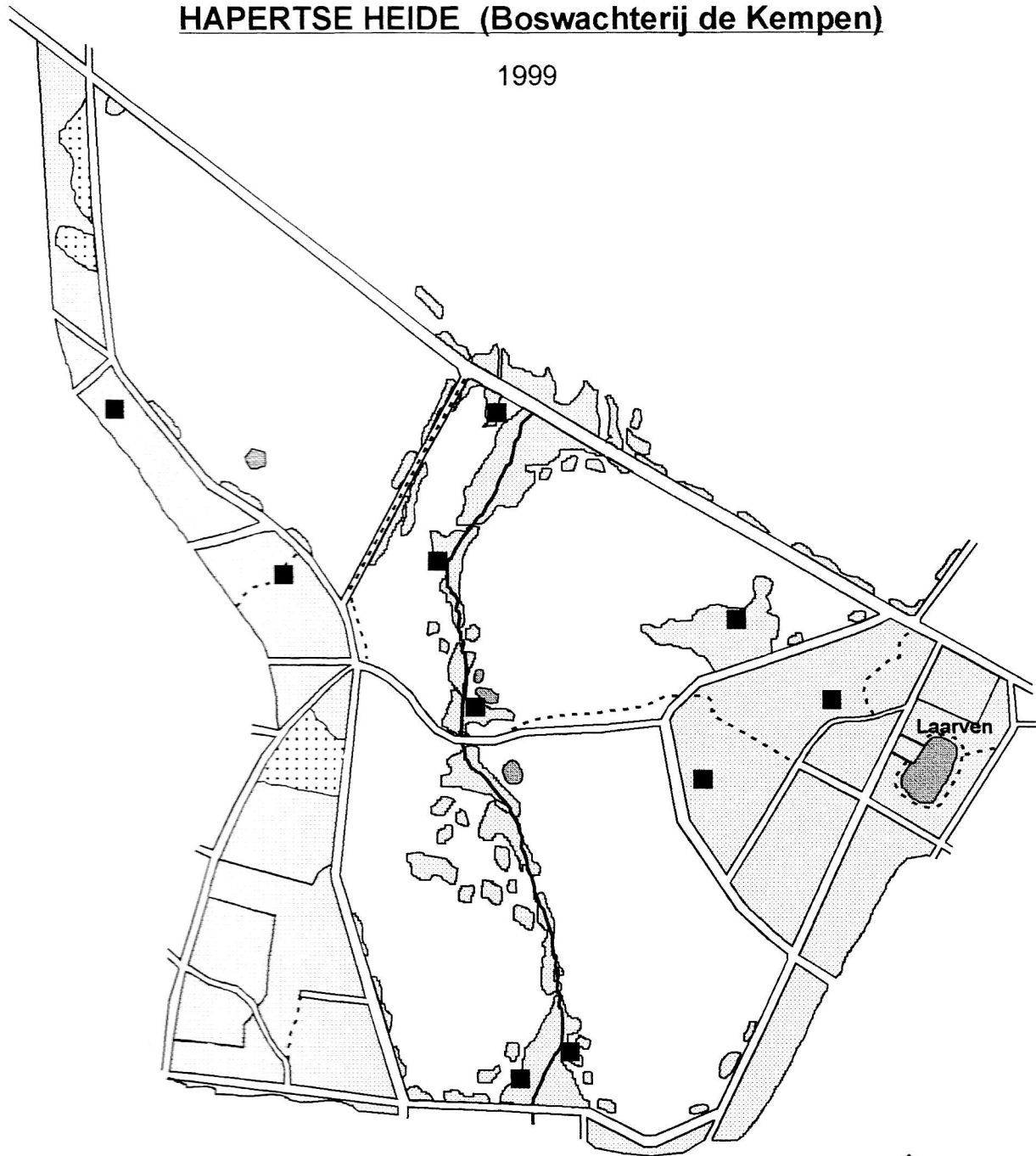
verspreidingskaart 19
Blauwborst 1 territorium

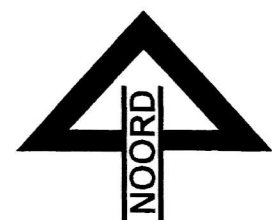
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

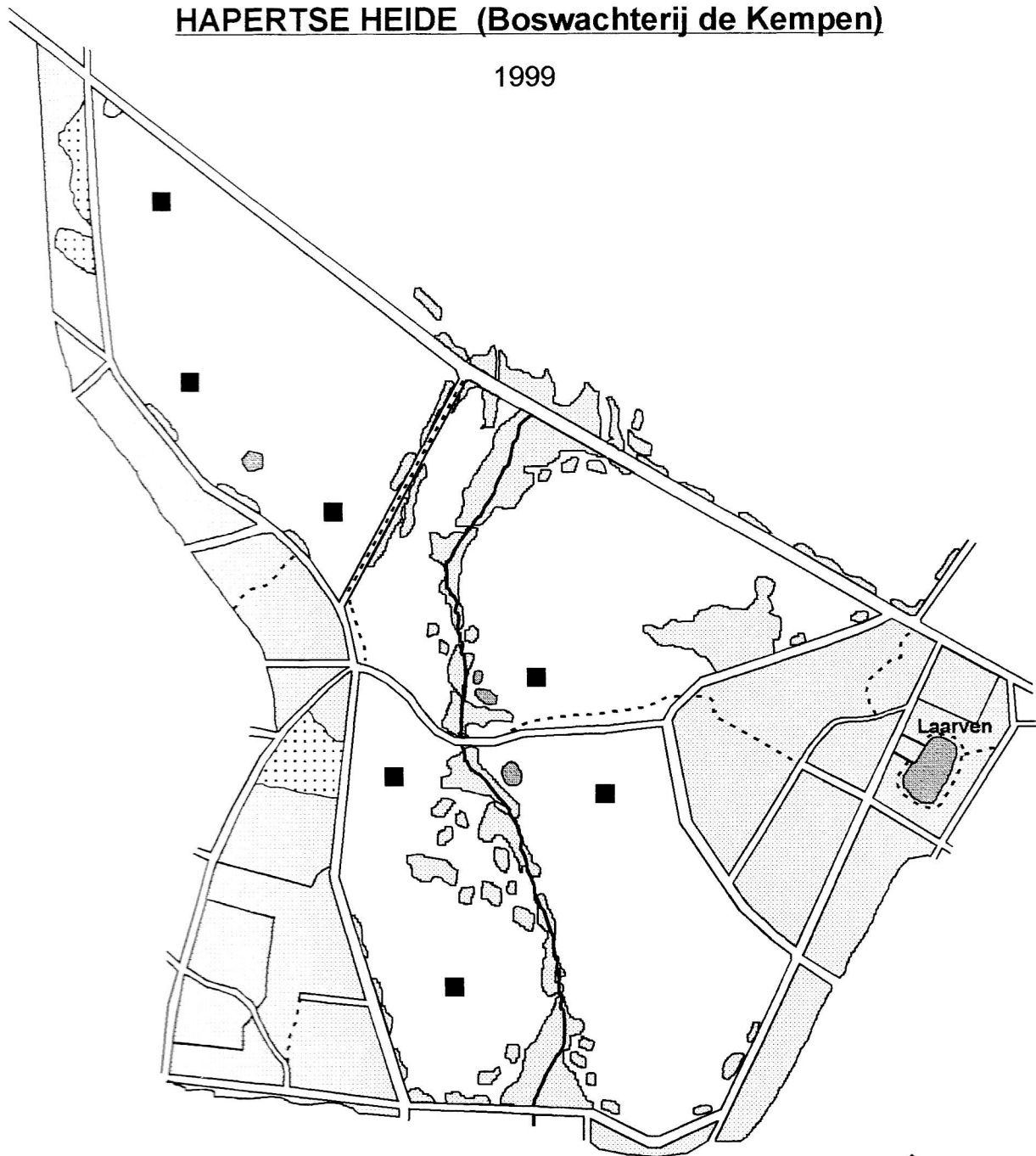
verspreidingskaart 20
Gekr. Roodstaart 10 territoria

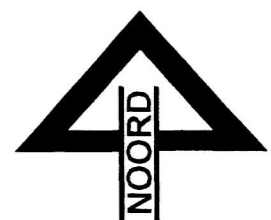
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

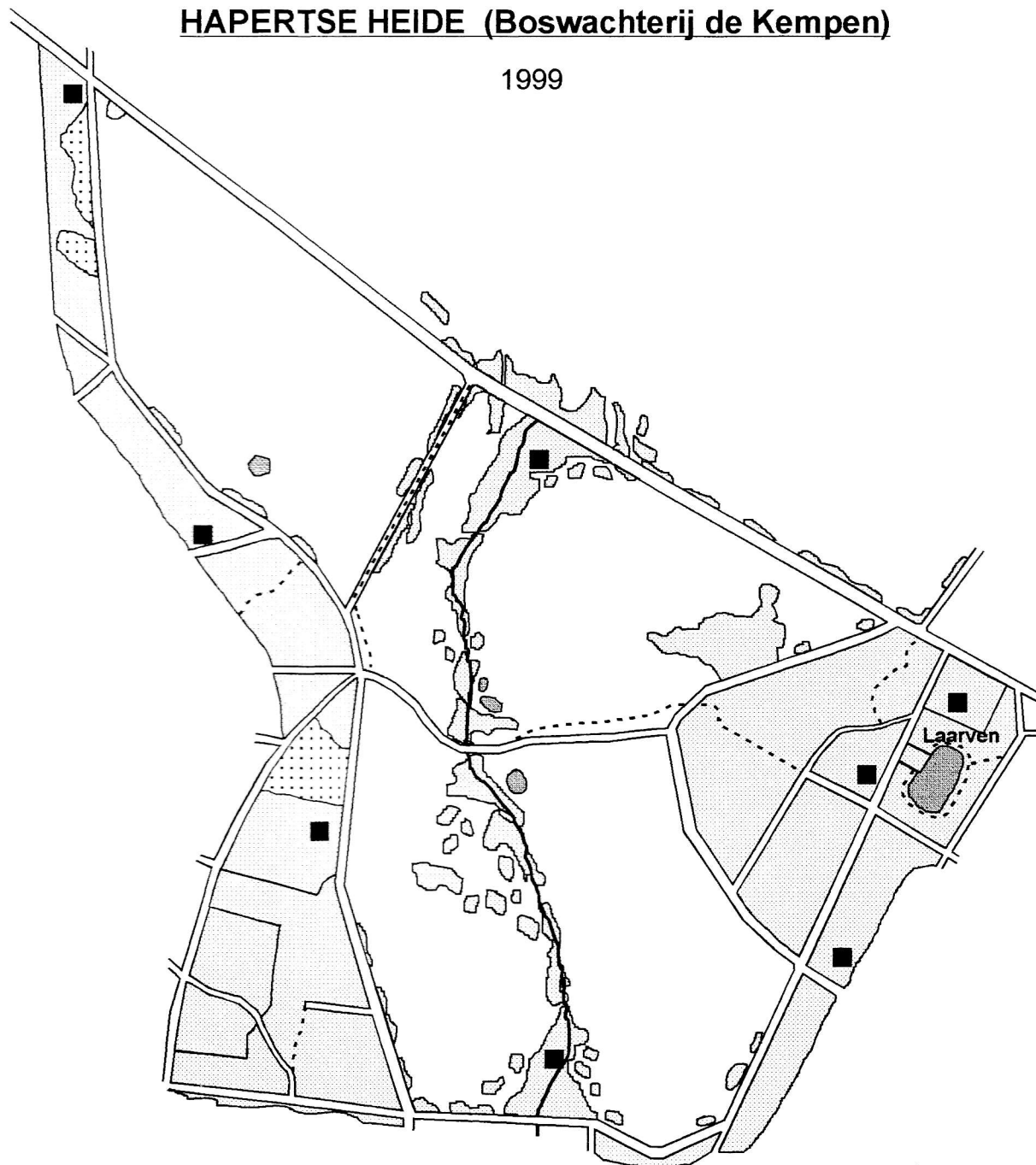
verspreidingskaart 21
Roodborsttapuit 7 territoria

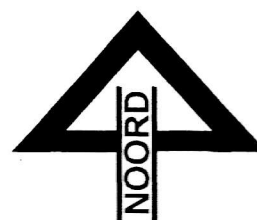
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

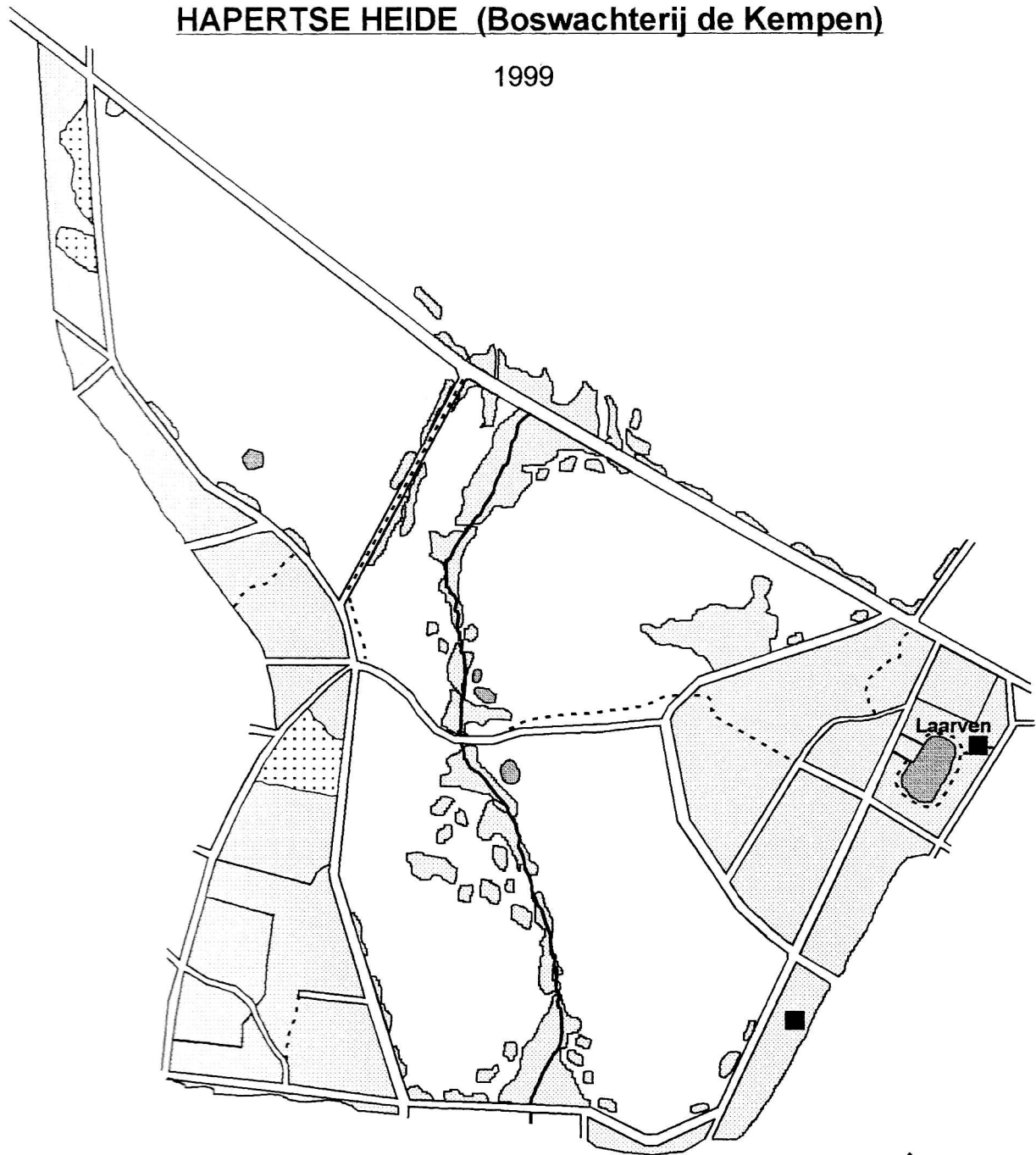
verspreidingskaart 22
Merel 8 territoria

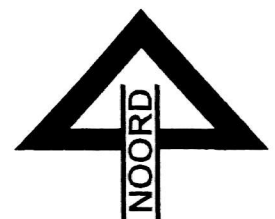
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

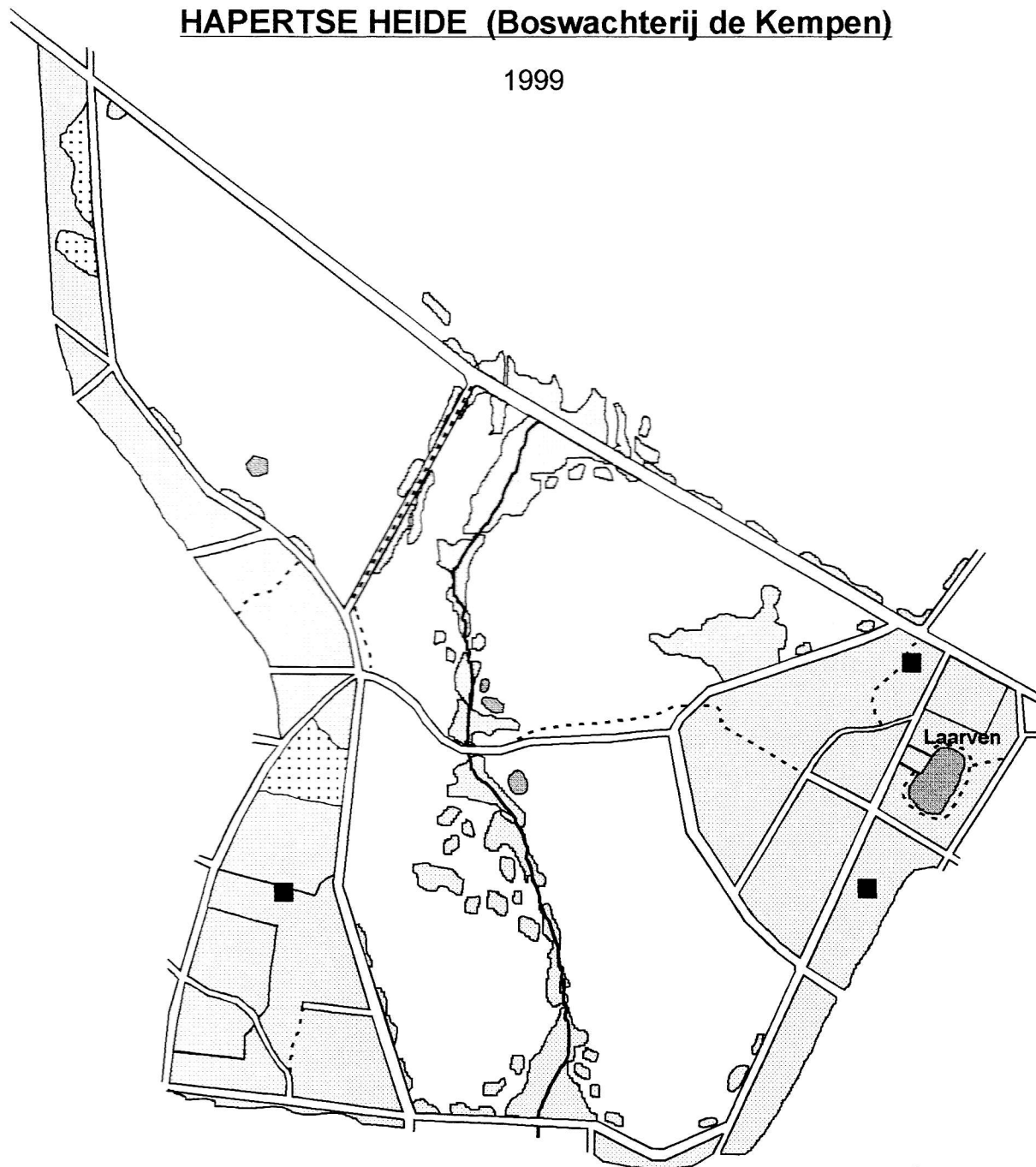
verspreidingskaart 23
Zanglijster 2 territoria

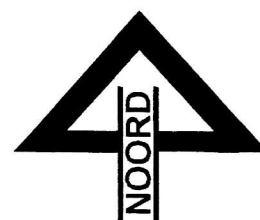
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

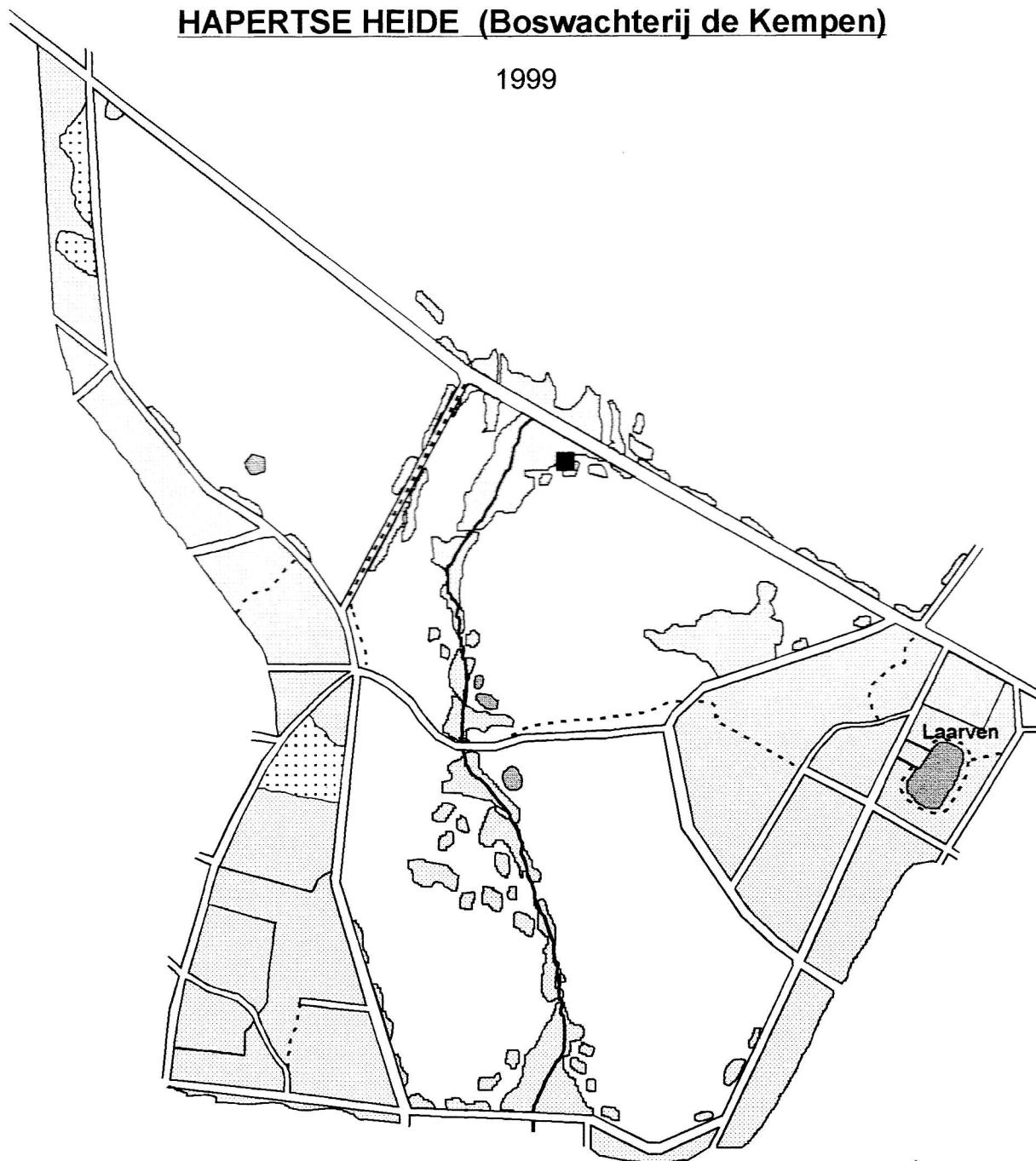
verspreidingskaart 24
Grote Lijster 3 territoria

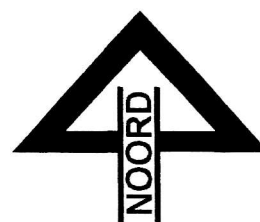
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

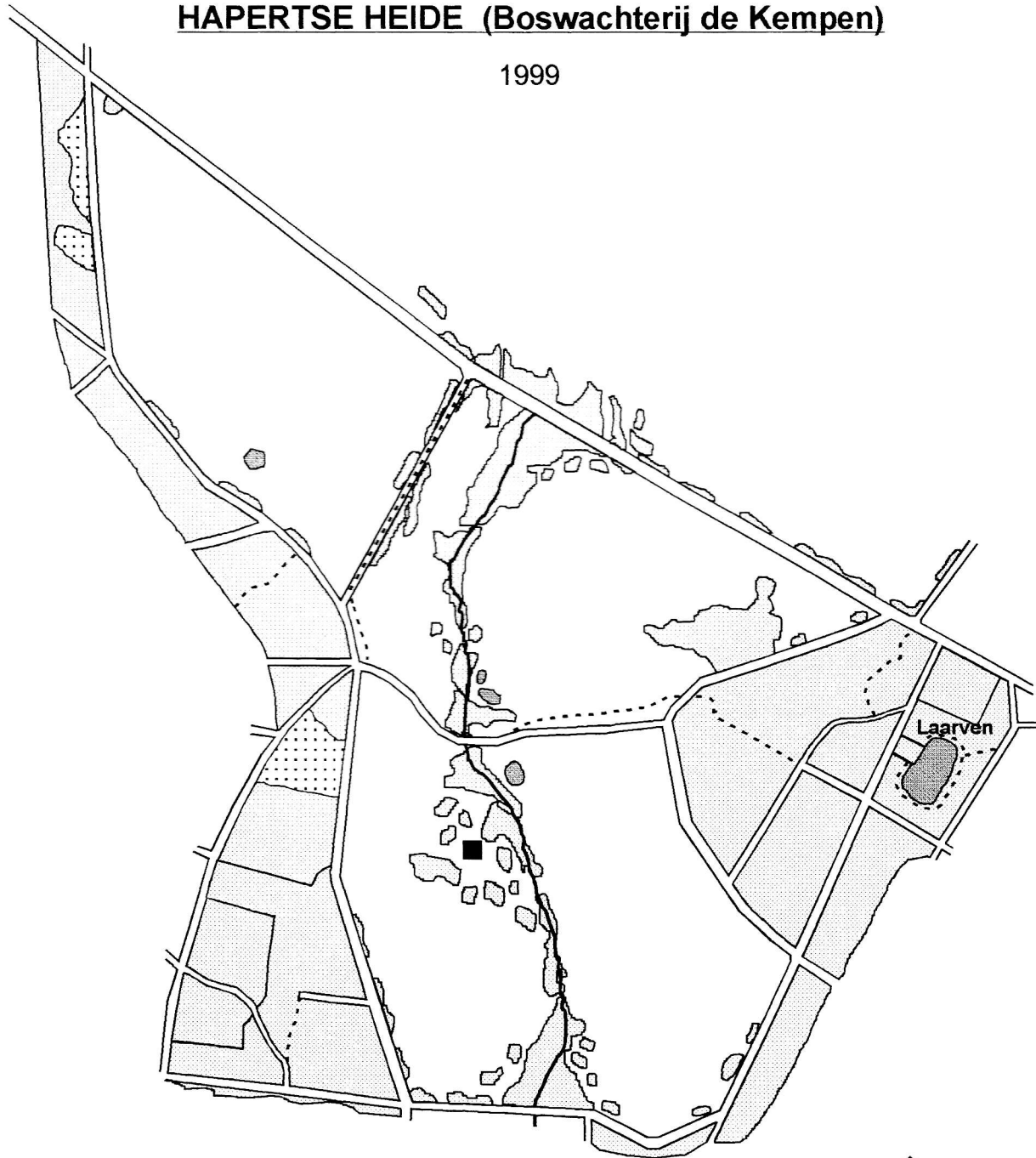
verspreidingskaart 25
Sprinkhaanrietzanger 1 territorium

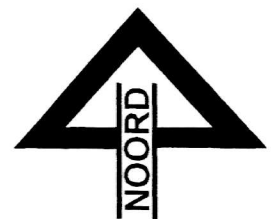
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

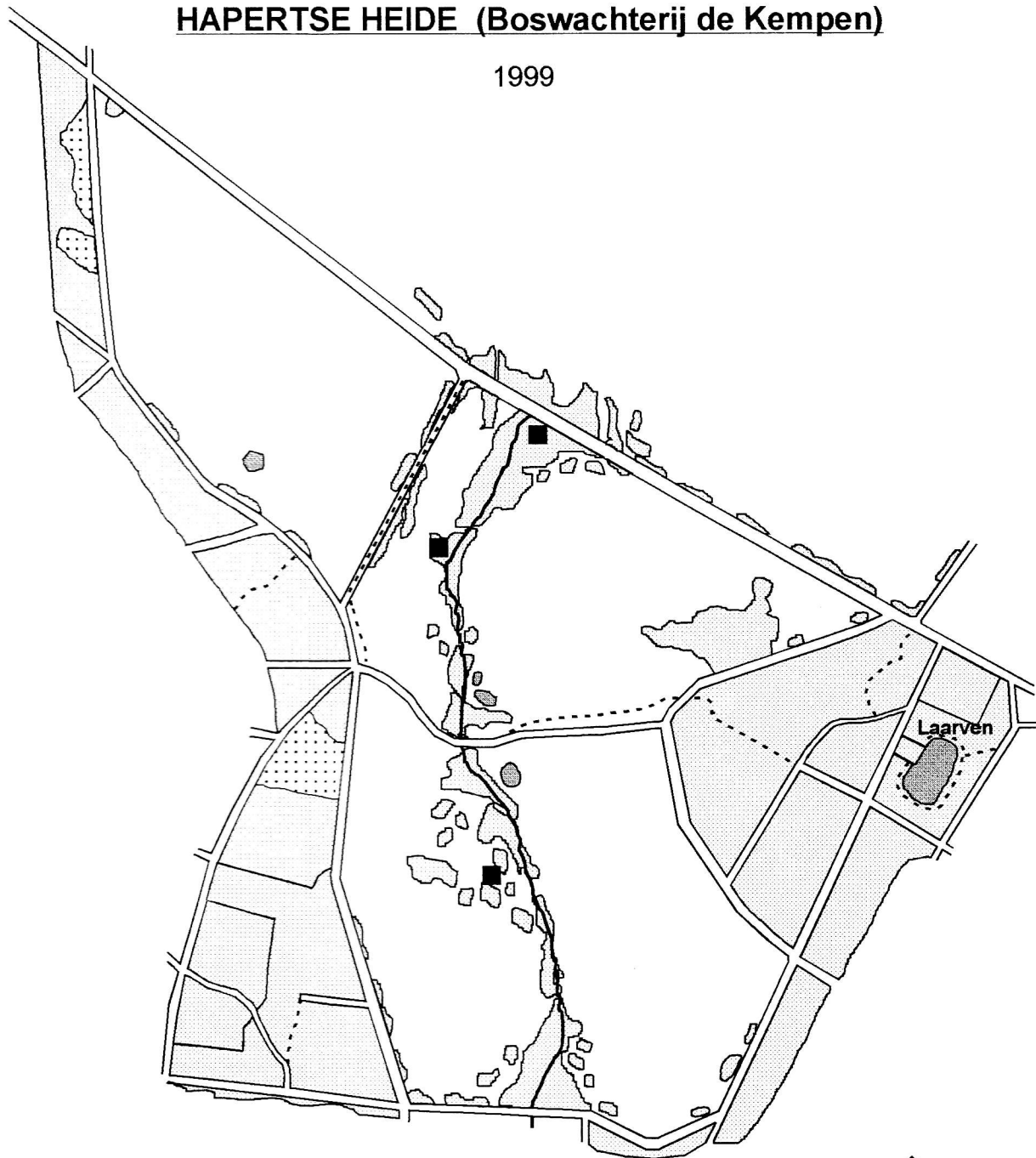
verspreidingskaart 26
Grasmus 1 territorium

schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

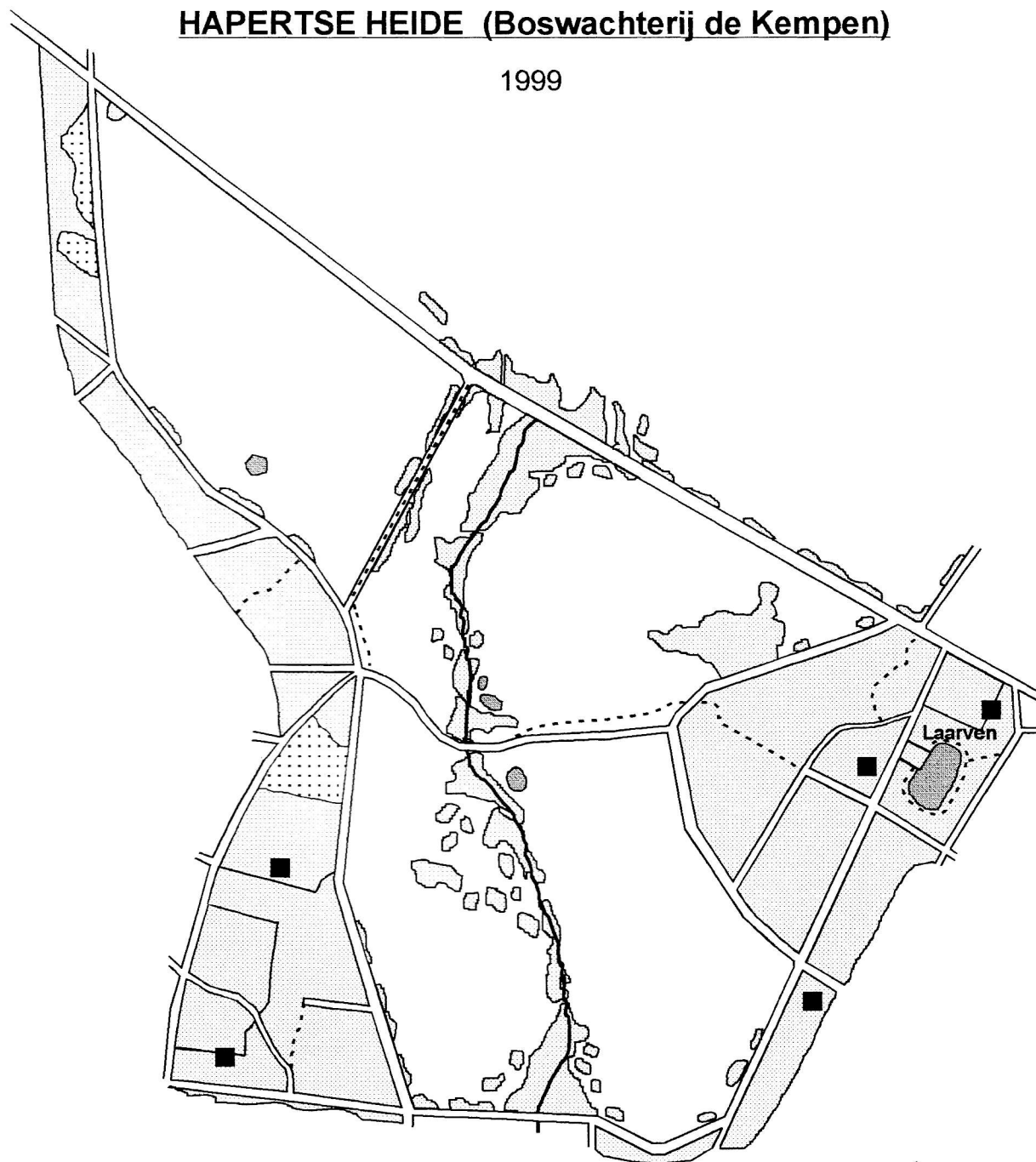
verspreidingskaart 27
Tuinfluiter 3 territoria

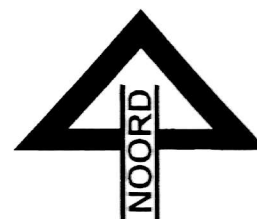
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

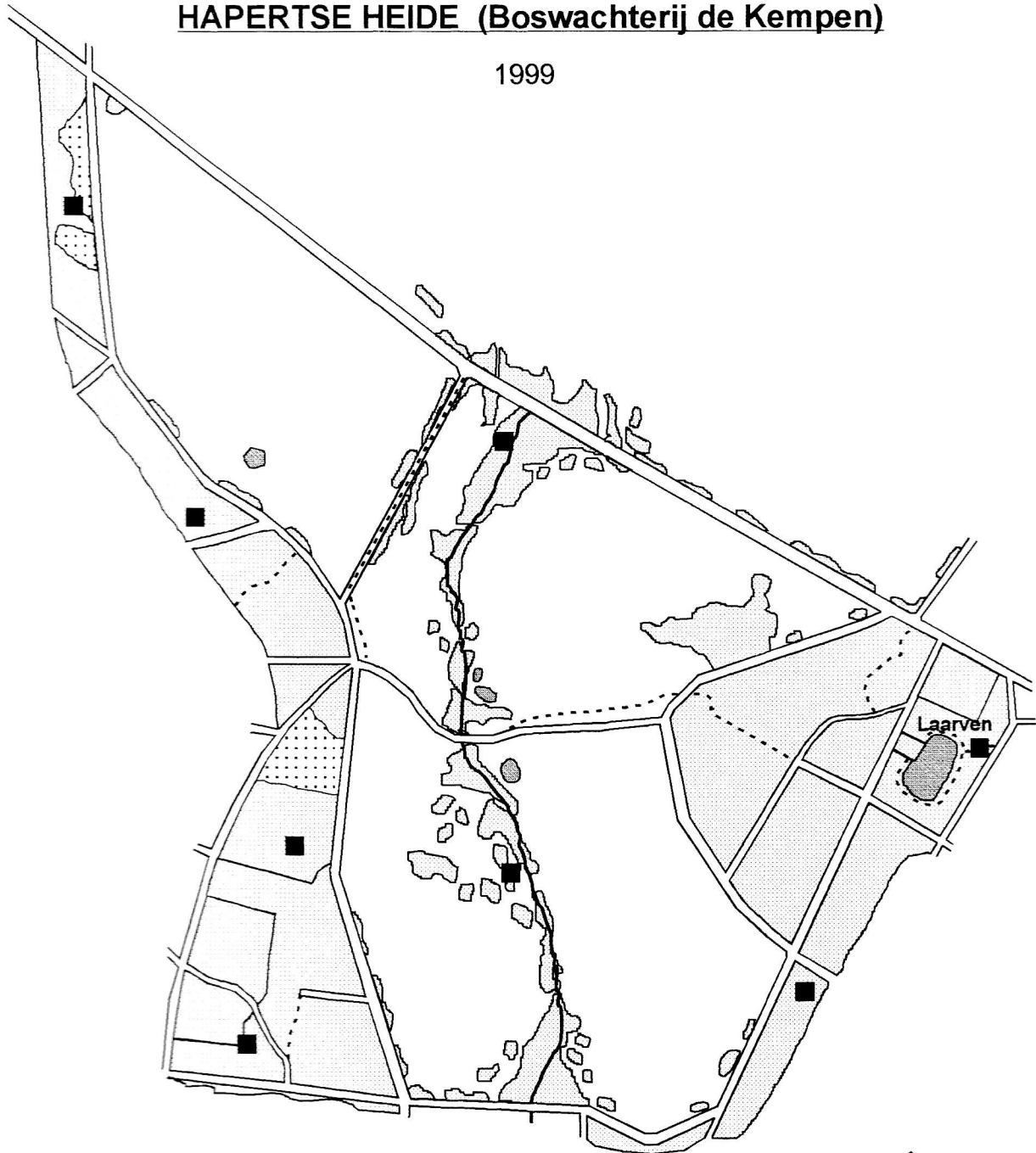
verspreidingskaart 28
Zwartkop 5 territoria

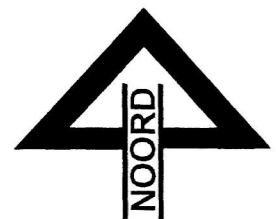
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

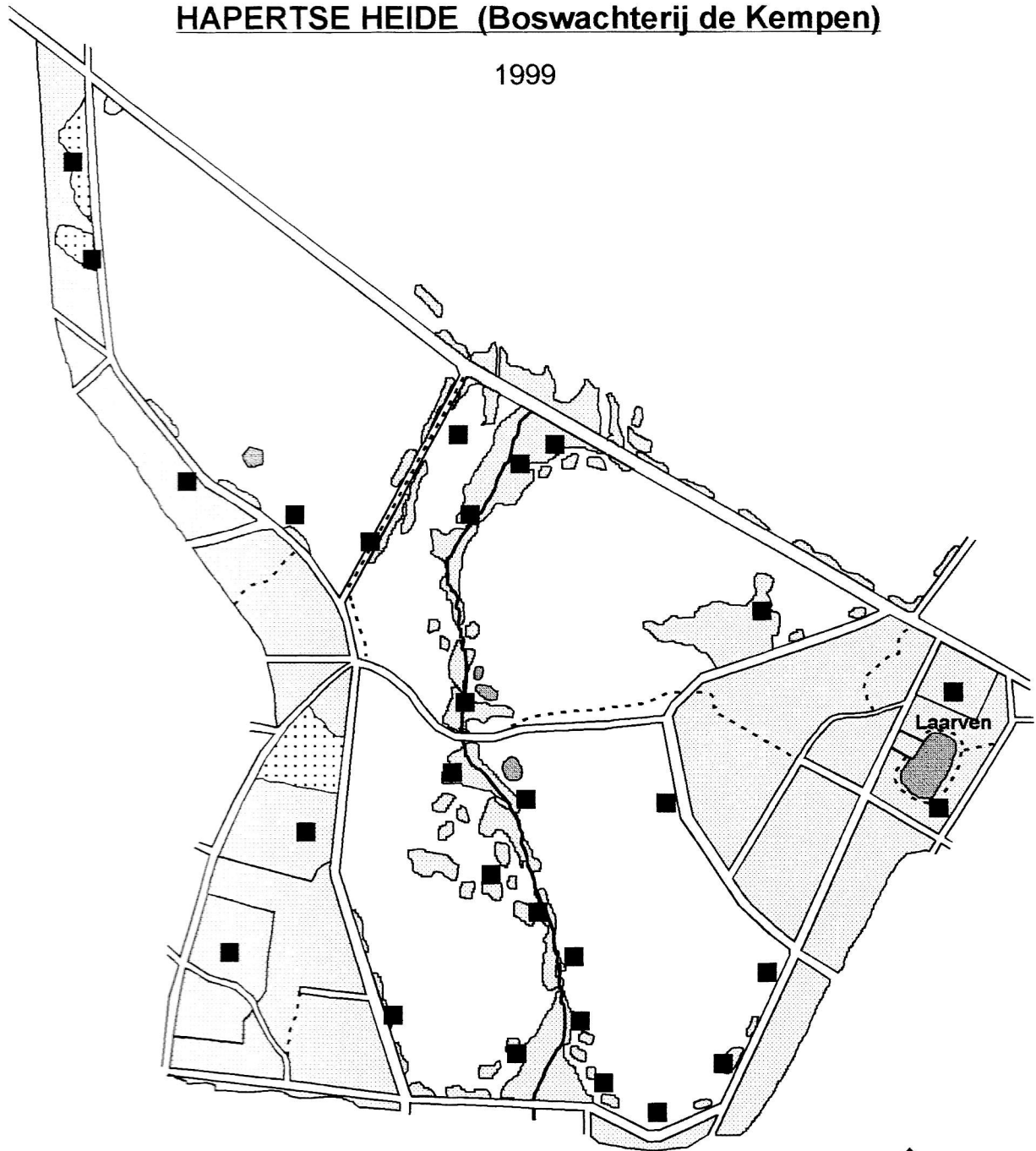
verspreidingskaart 29
Tijftjaf 8 territoria

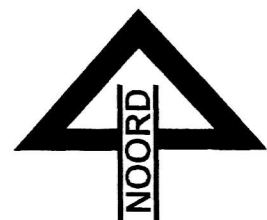
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

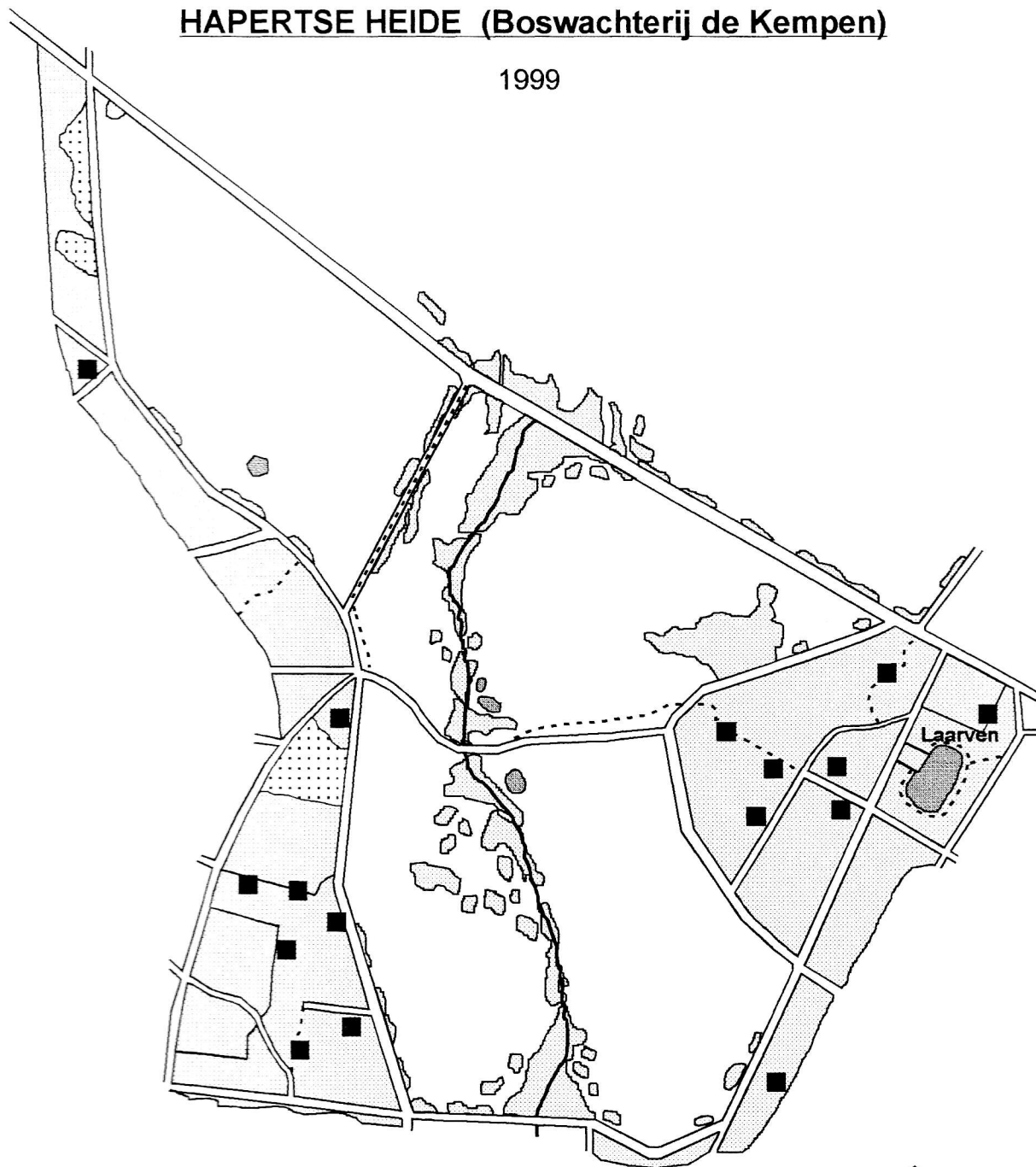
verspreidingskaart 30
Fitis 28 territoria

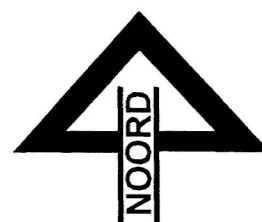
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

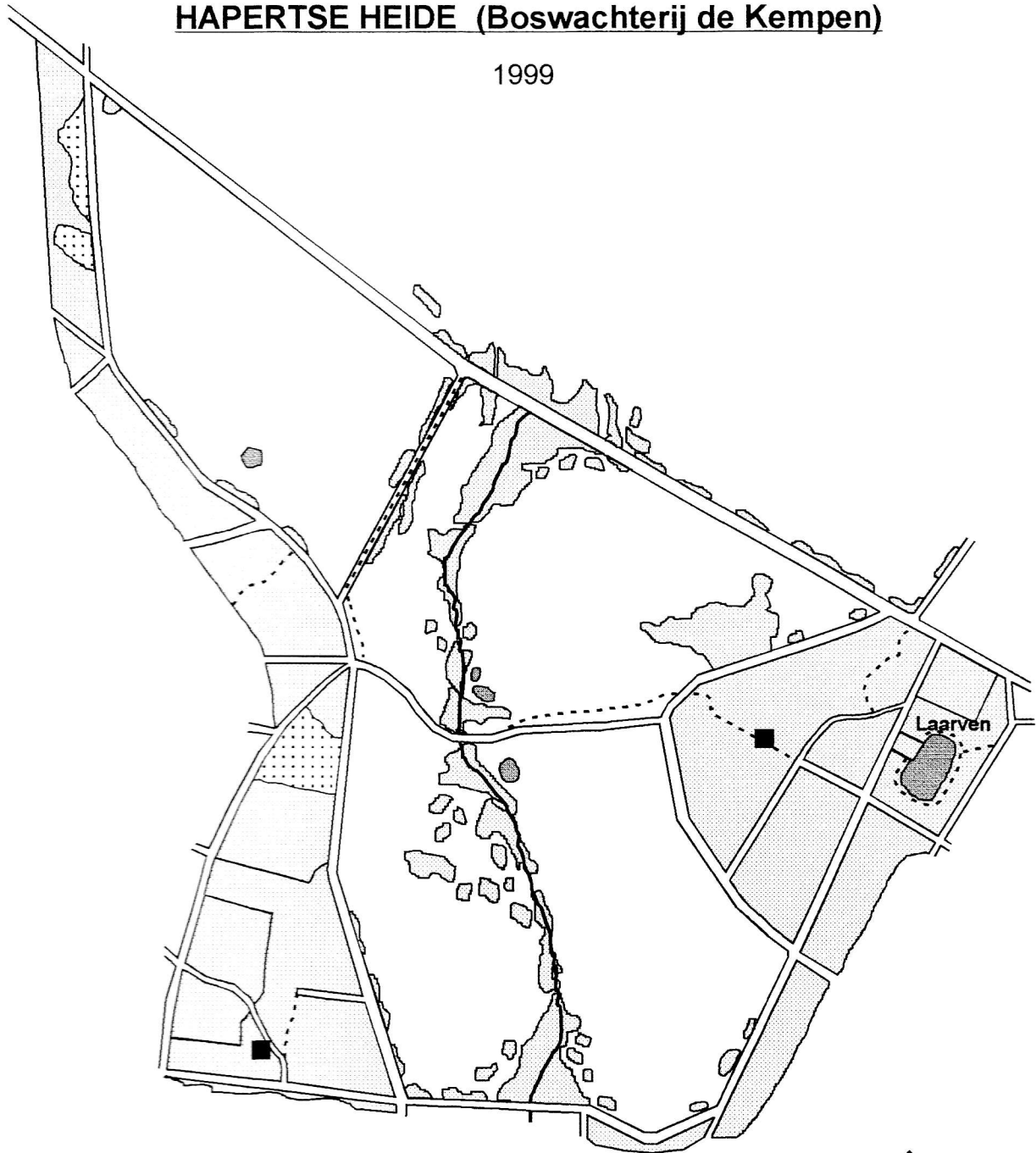
verspreidingskaart 31
Goudhaantje 16 territoria

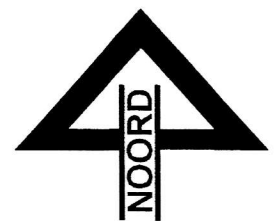
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

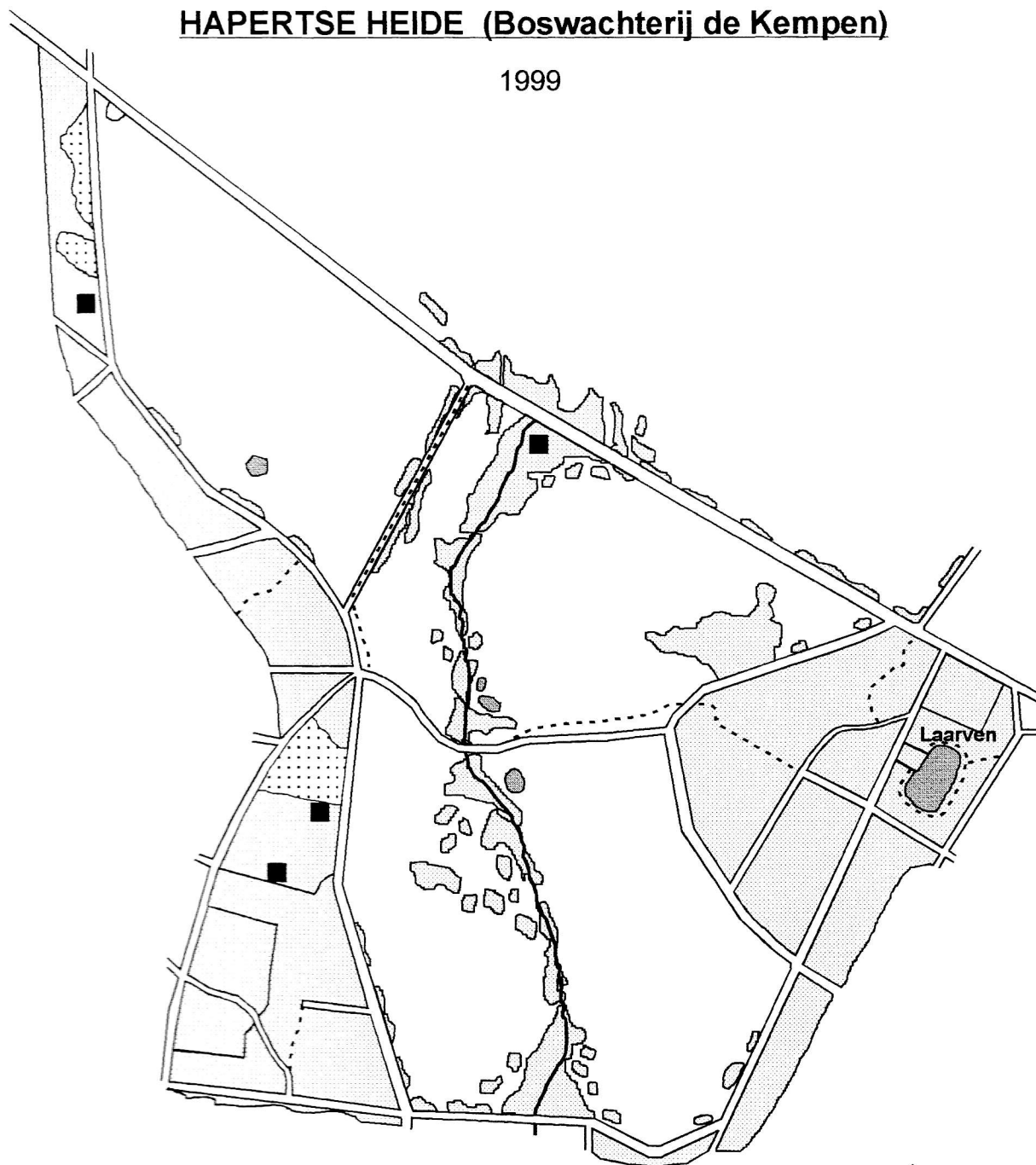
verspreidingskaart 32
Vuurgoudhaantje 2 territoria

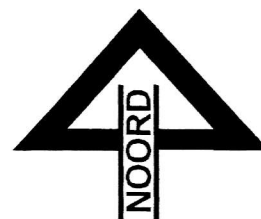
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

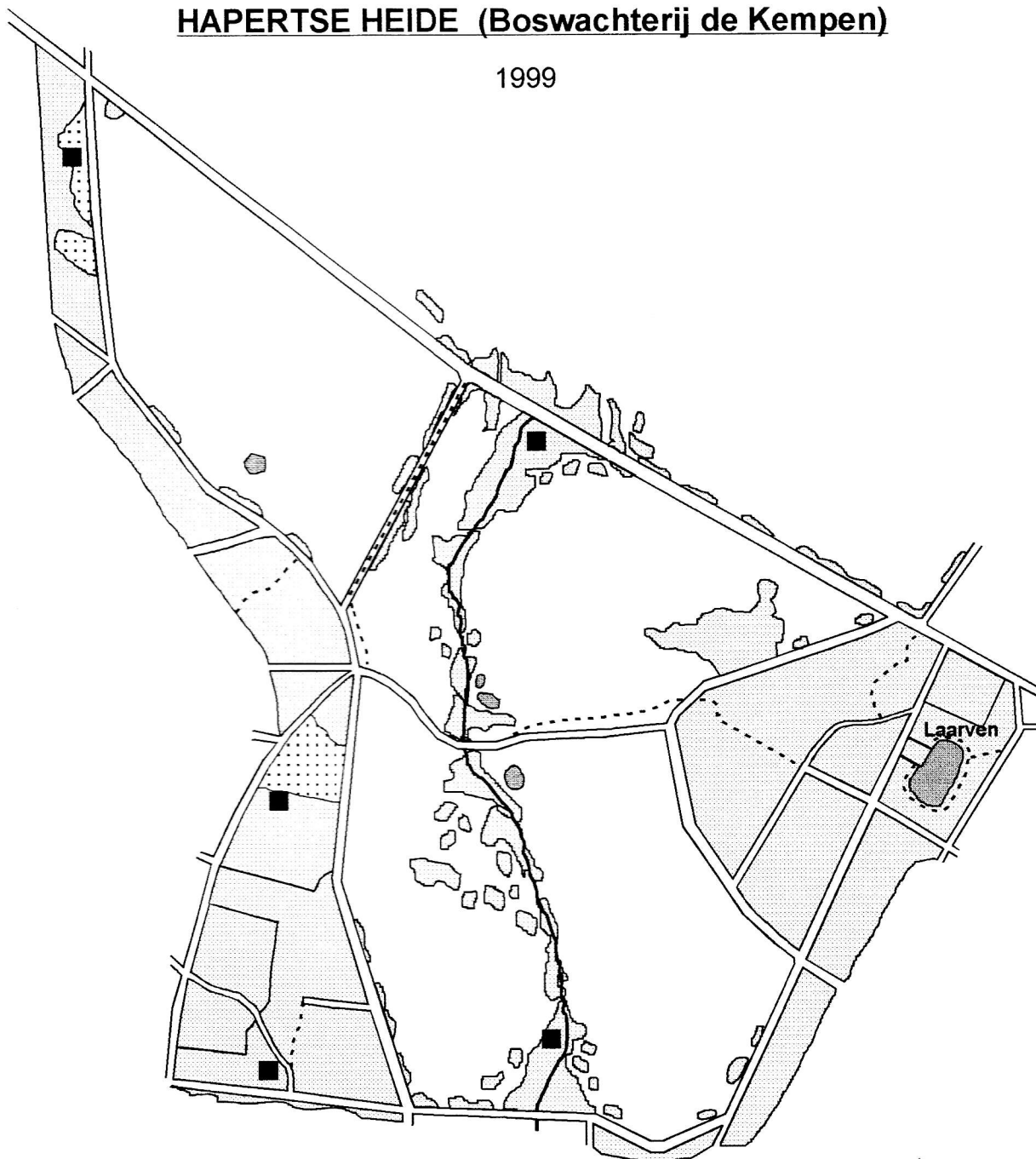
verspreidingskaart 33
Staartmees 4 territoria

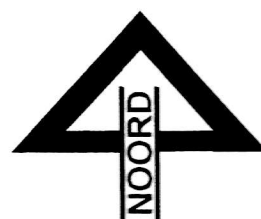
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

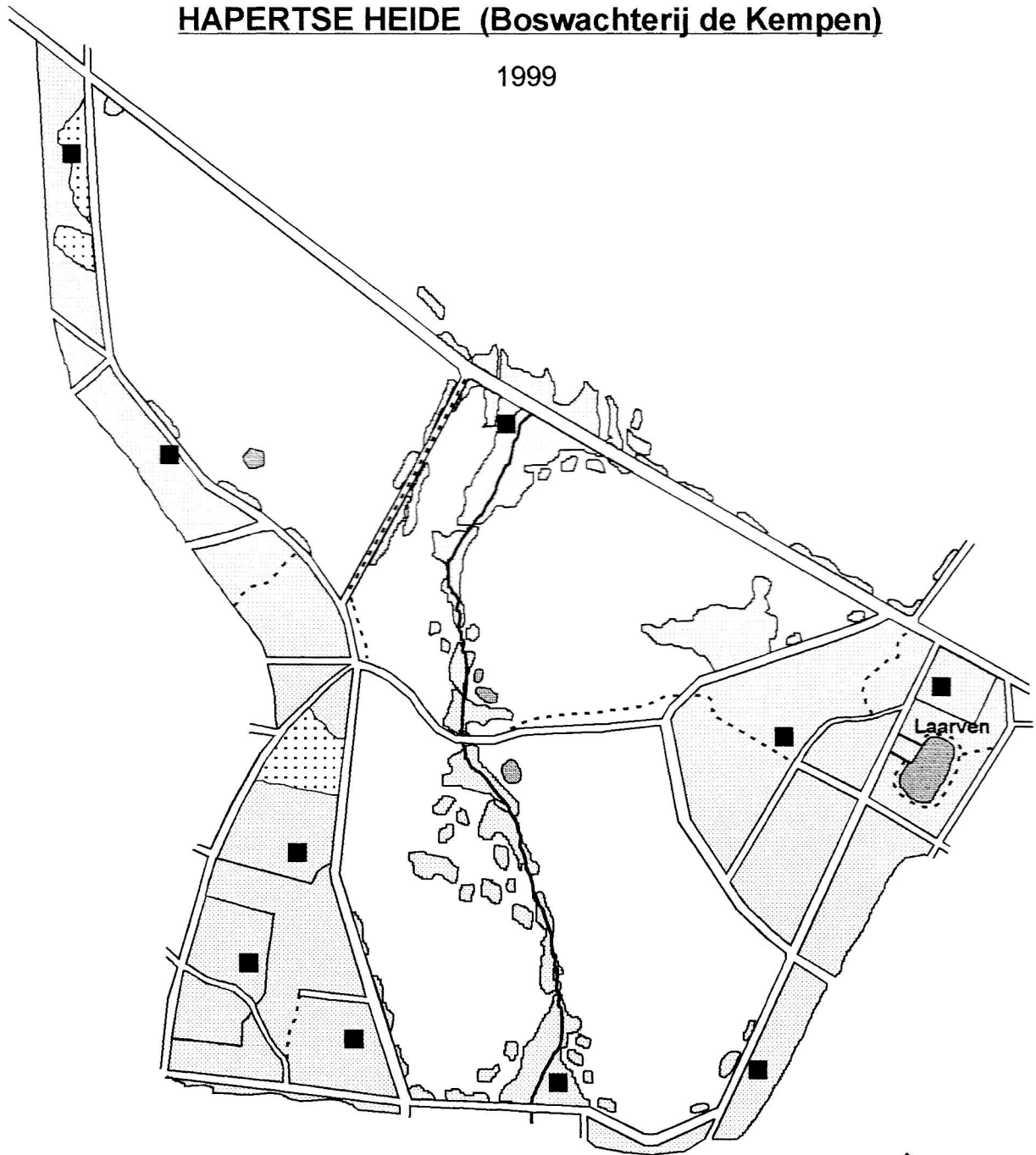
verspreidingskaart 34
Matkop 5 territoria

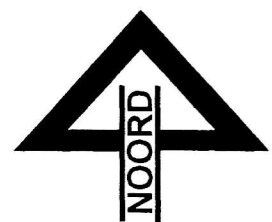
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

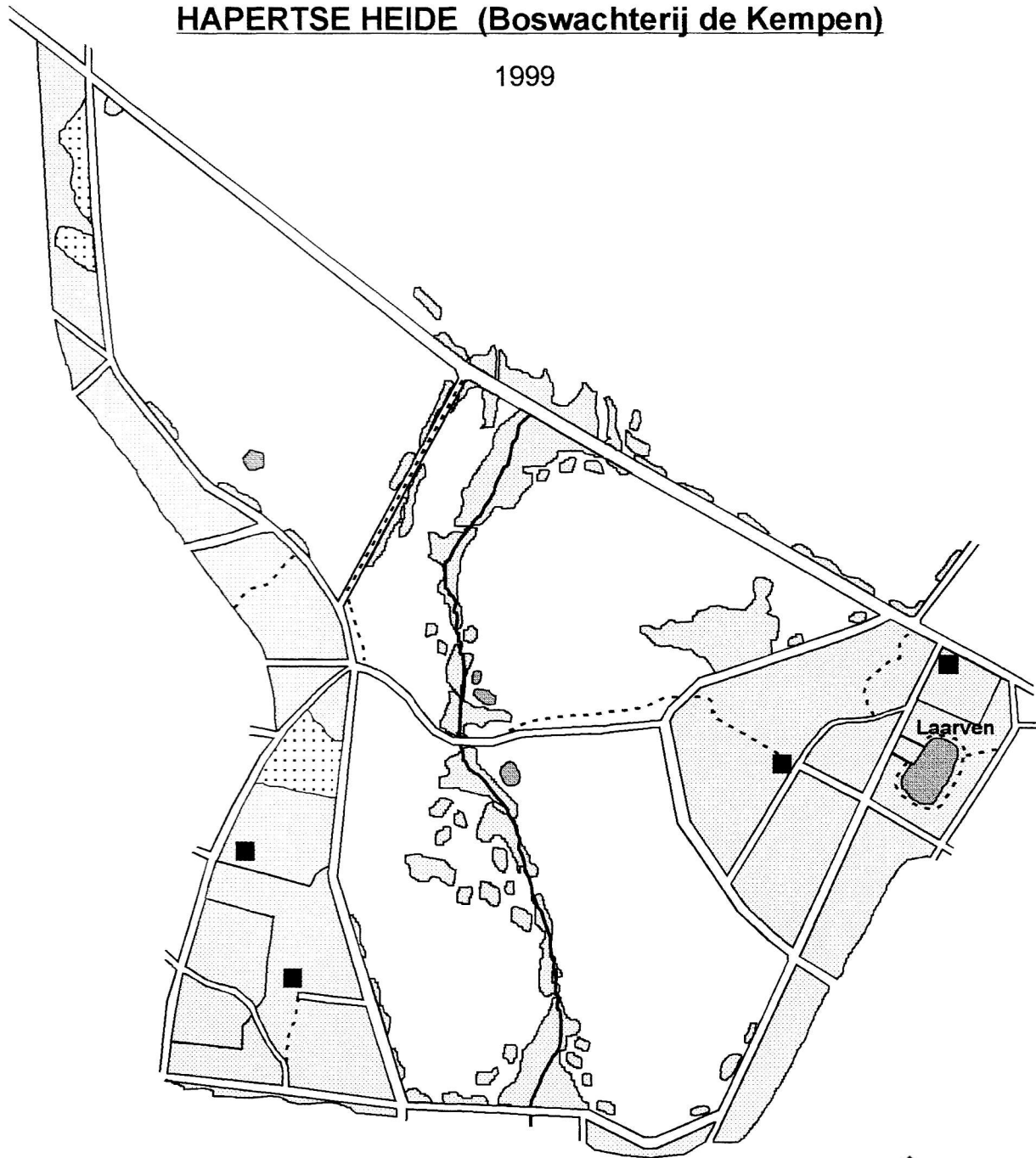
verspreidingskaart 35
Kuifmees 10 territoria

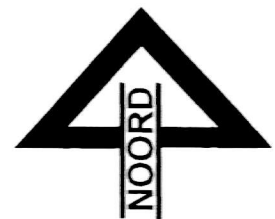
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

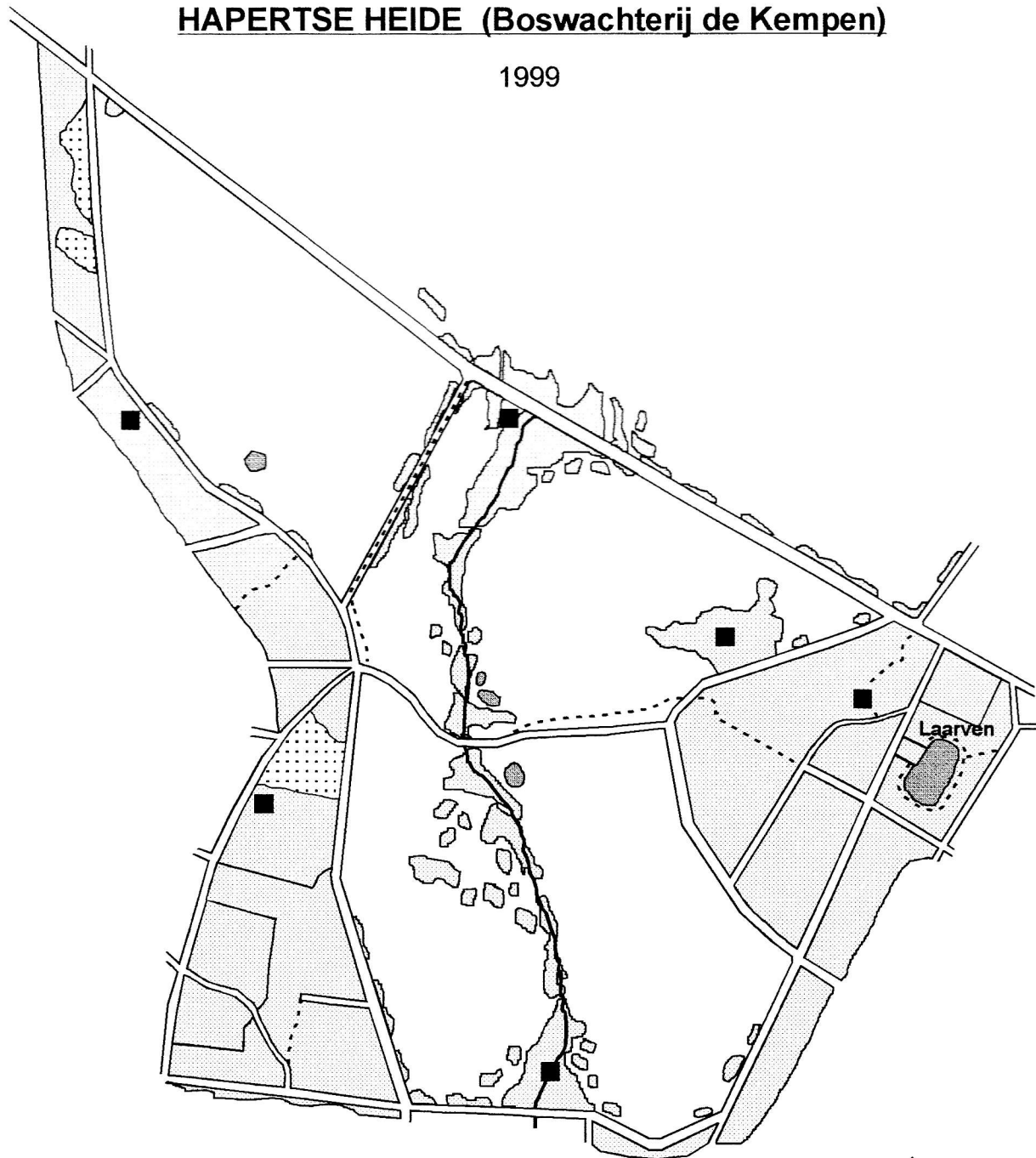
verspreidingskaart 36
Zwarte Mees 4 territoria

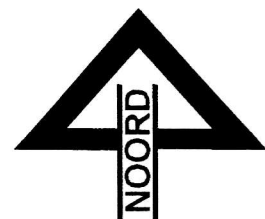
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

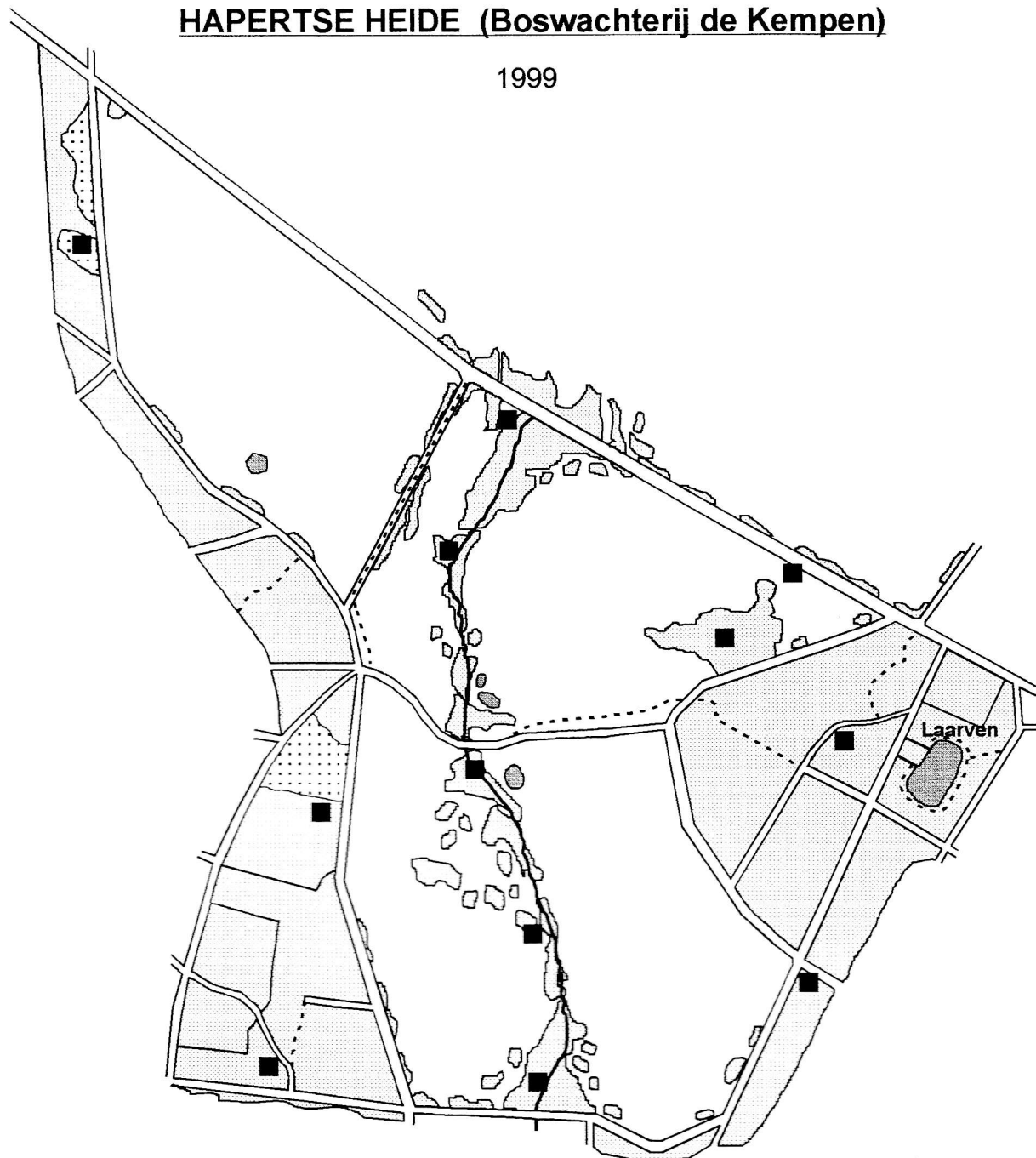
verspreidingskaart 37
Pimpelmees 6 territoria

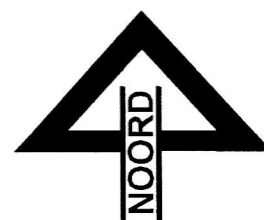
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

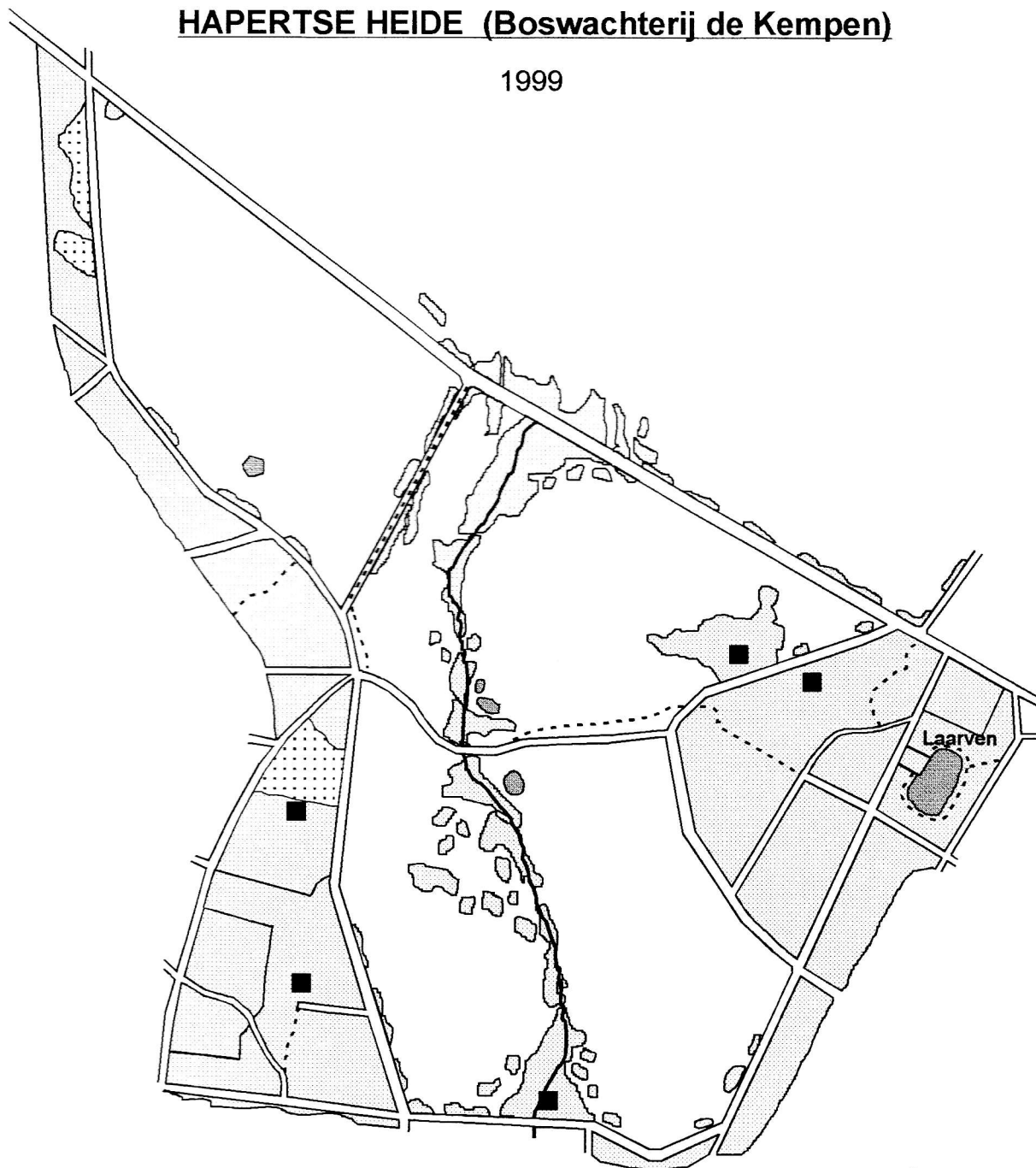
verspreidingskaart 38
Koolmees 12 territoria

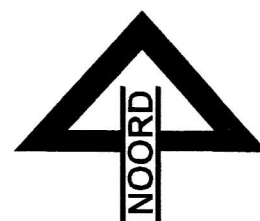
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

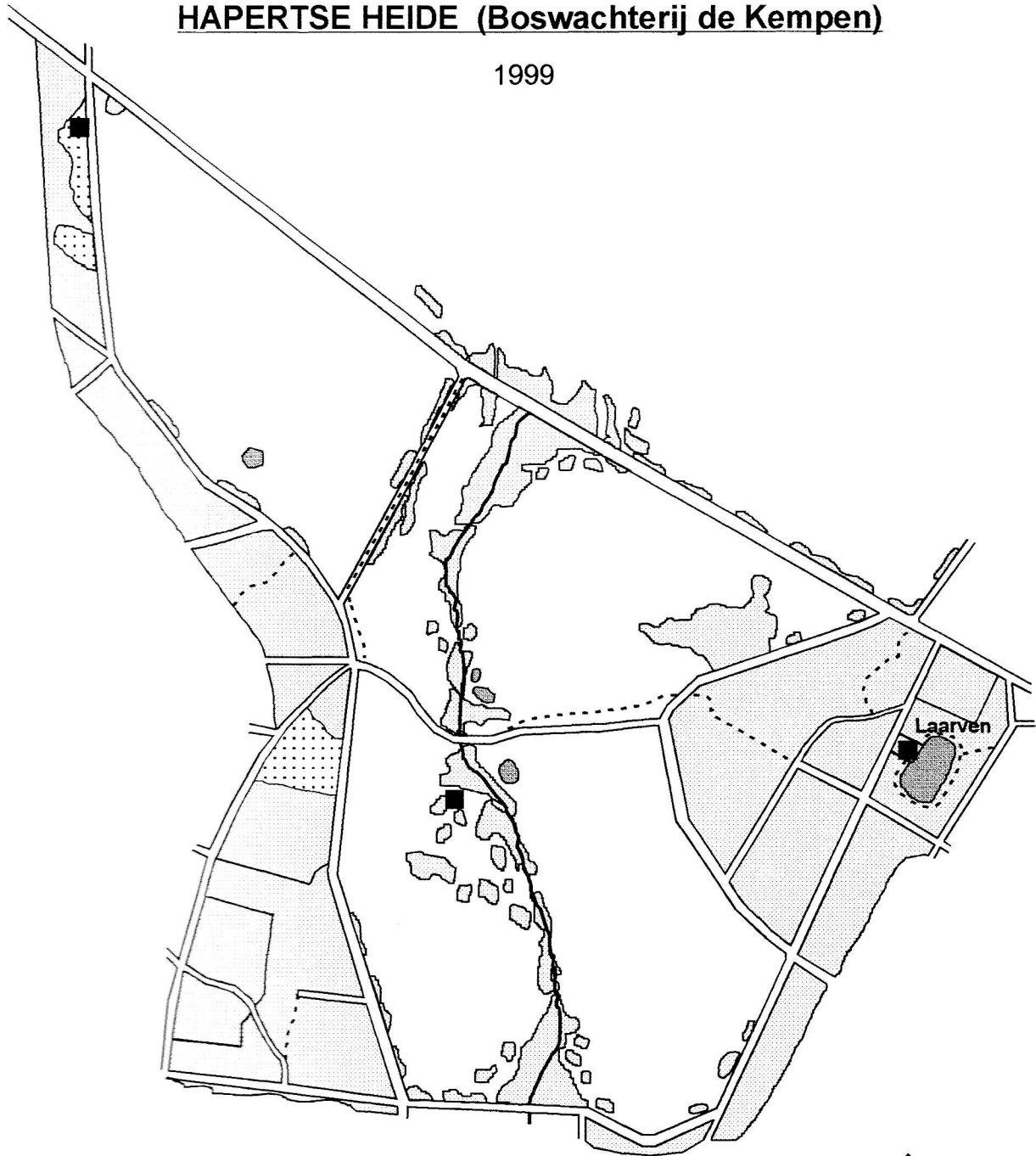
verspreidingskaart 39
Boomkruiper 5 territoria

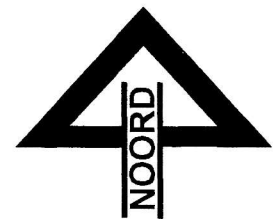
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

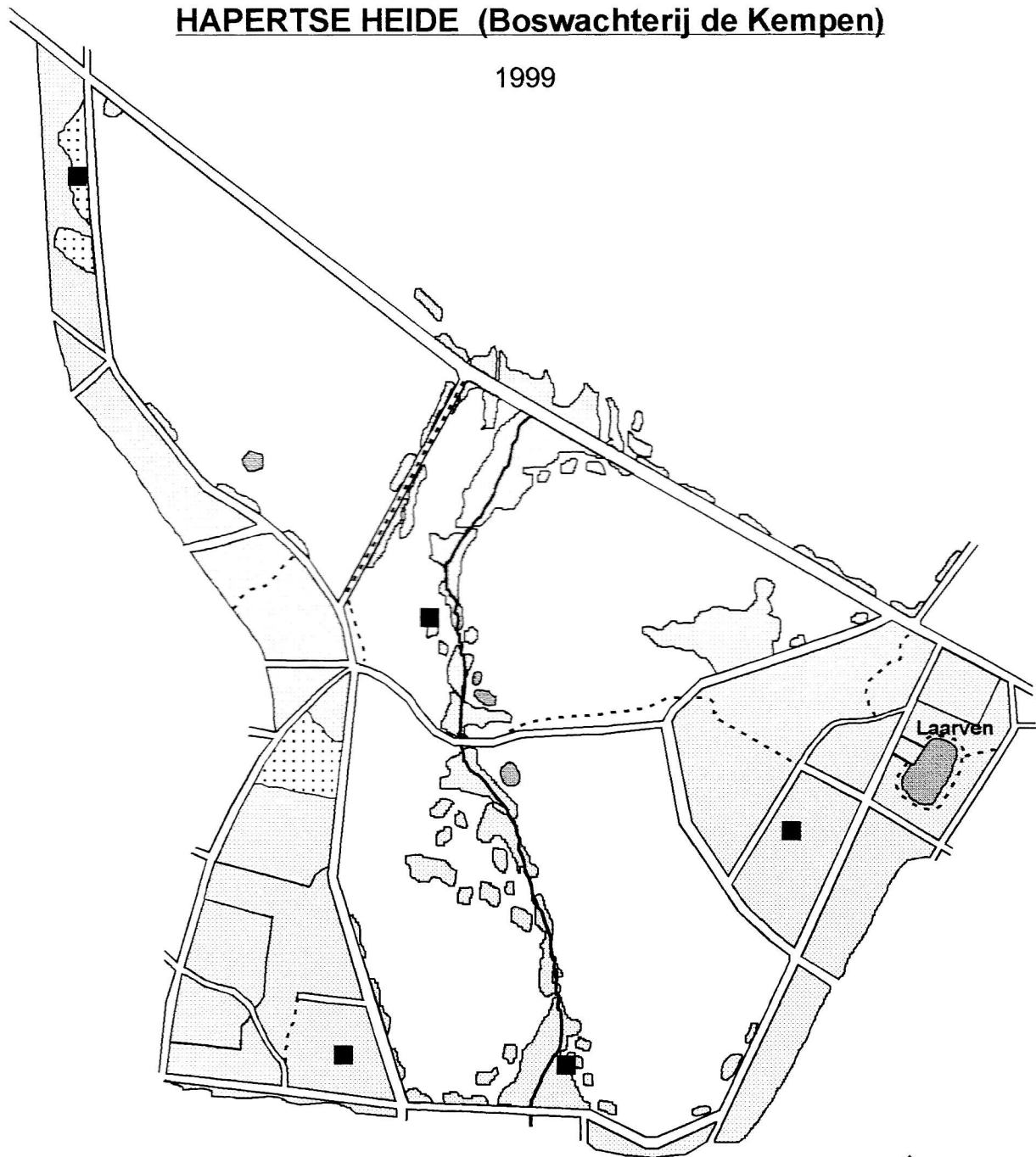
verspreidingskaart 40
Vlaamse Gaai 3 territoria

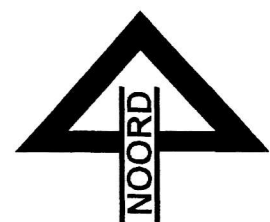
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

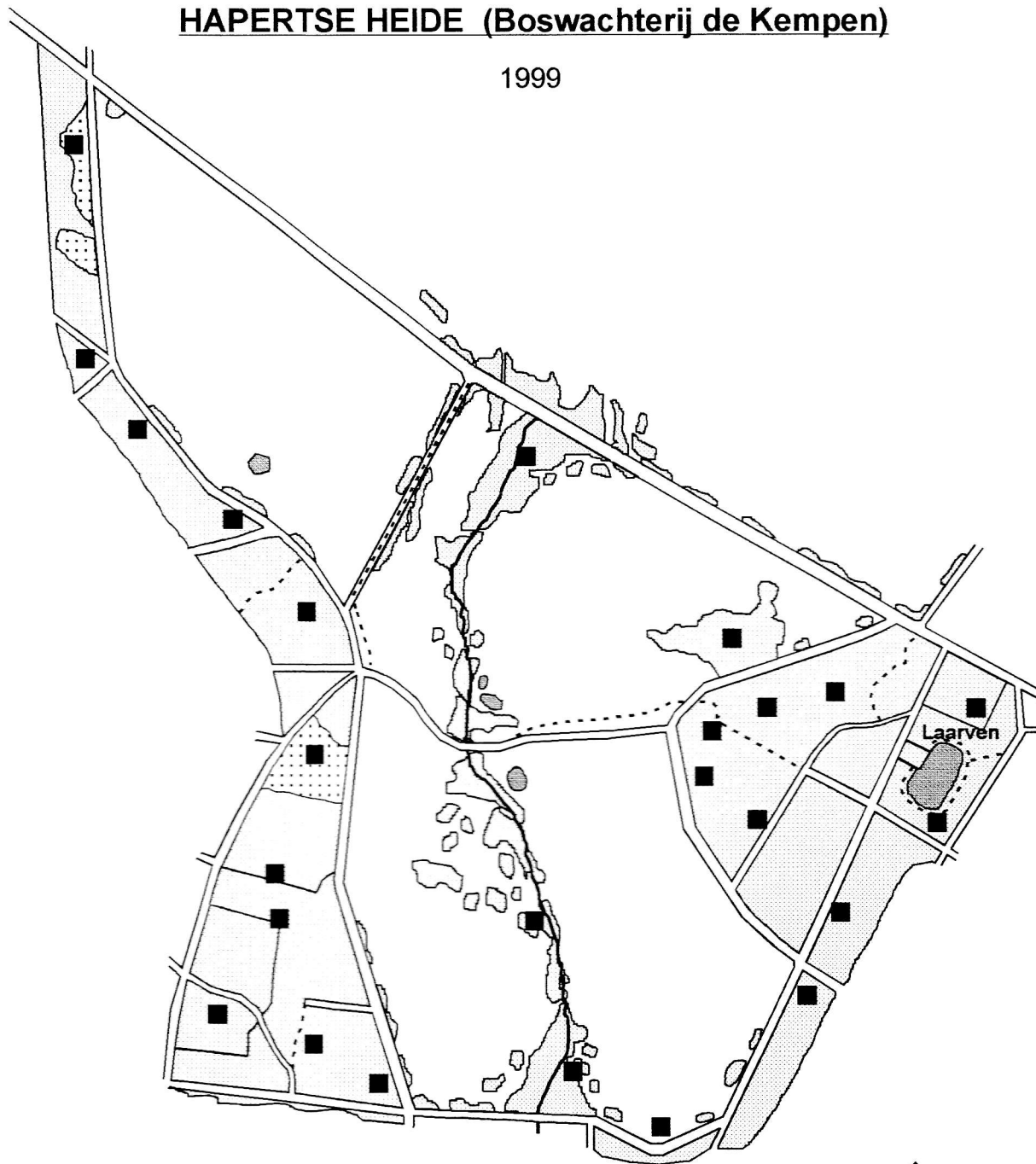
verspreidingskaart 41
Zwarte Kraai 5 territoria

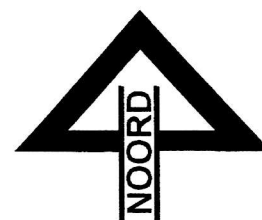
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

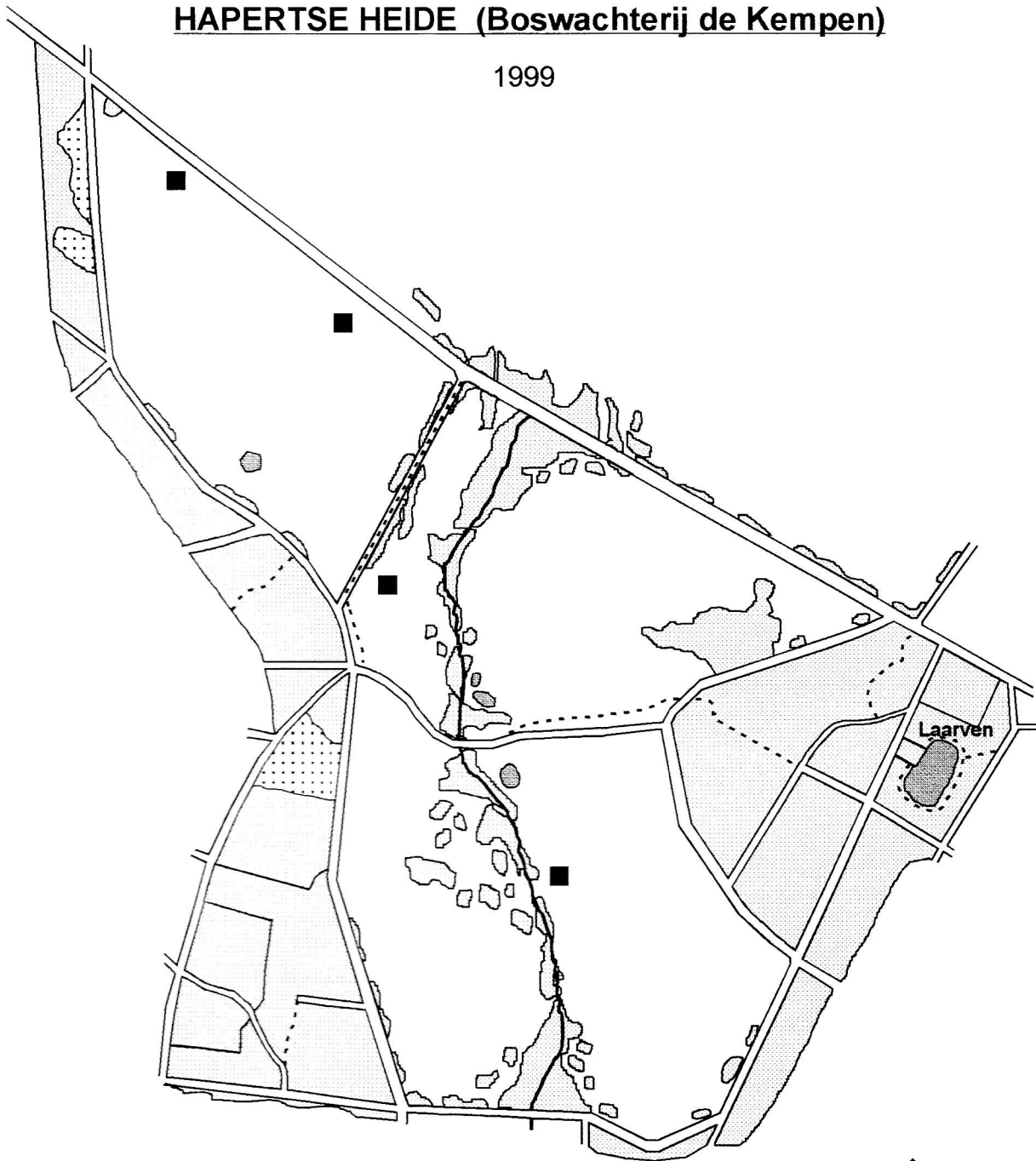
verspreidingskaart 42
Vink 25 territoria

schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

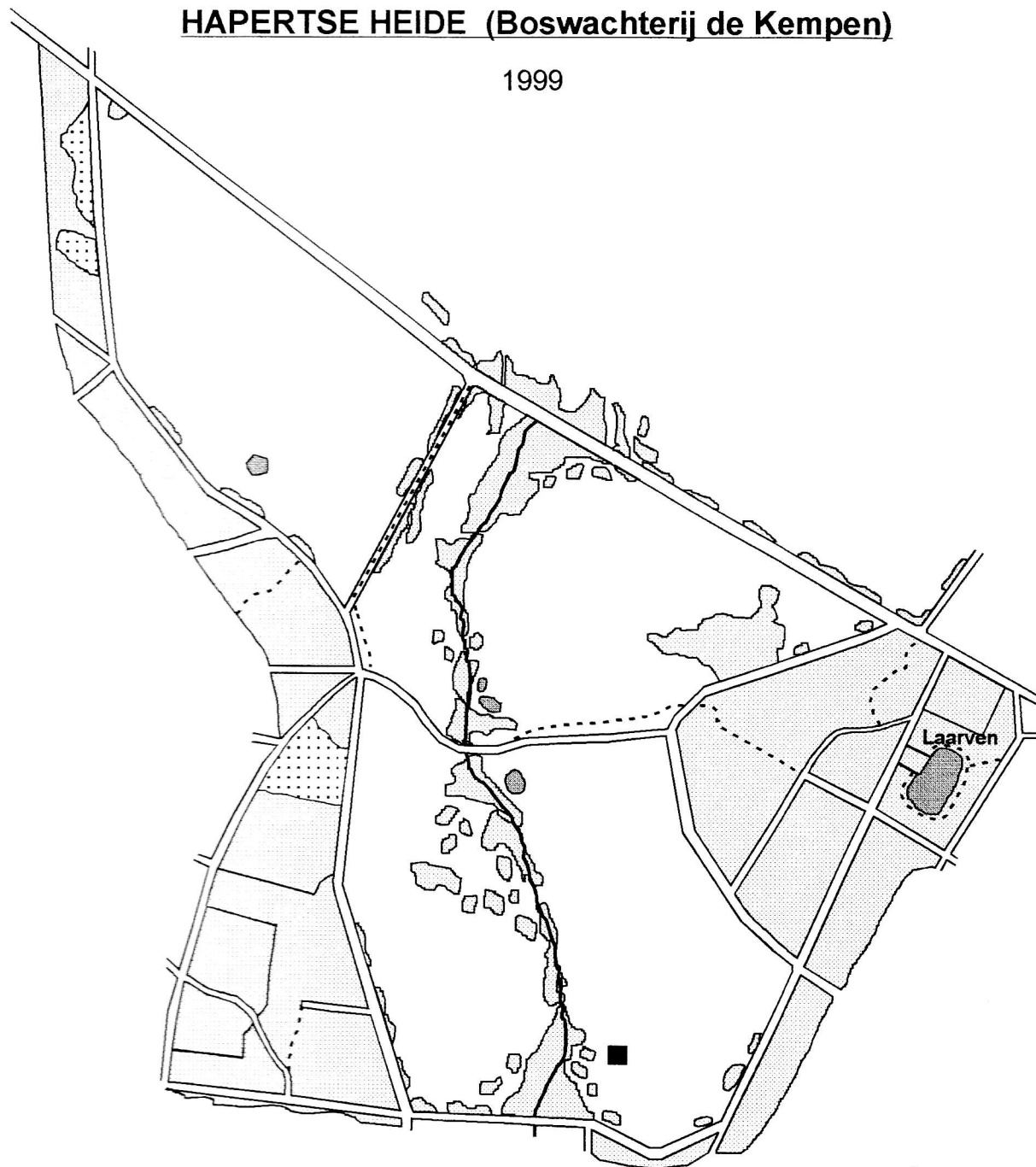
verspreidingskaart 43
Kneu 4 territoria

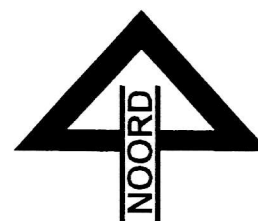
schaal 1:10.000

HAPERTSE HEIDE (Boswachterij de Kempen)

1999

verspreidingskaart 44
Geelgors 1 territorium

schaal 1:10.000